

DEBRECZEN

KVIII. évf. 253. sz.

Kelotmagyarországi Napló

Ara: 12 fillér

Német közlés az elsüllyedt amerikai gőzösért támasztott amerikai kártérítési igényrel kapcsolatban

A washingtoni német ügyvivő megtagadta az Egyesült Államok követelésének kormányához való továbbítását

Japán tiltakozás szovjet úszóaknák miatt, melyek elsüllyesztettek egy japán gőzöst

Honvéd egységek a Donecnél sikeres harcokat folytatnak

Sztalin beismerte, hogy a Szovjet számára nagy a veszély

Magyar jelentés

Az elsüllyesztett Robin Moore amerikai gőzös esete újabb fejleményeket keltett. Illetékes német részről közlik ezzel kapcsolatban a következőket: Hull külügyminiszter rendelkezésére közzétették azt a jegyzék-váltást, amely az Egyesült Államok külügyminisztériuma és a washingtoni német ügyvivő között folyt a Robin Moore amerikai gőzösért Németországgal szemben támasztott amerikai kártérítési igény tárgyában. Ez a közvélemény bizonyos mértékig elébe vágott a Wilhelmstrasse idevonatkozó megállapításainak. Ilyen körülmények között a német külügyi hivatal tájékoztatója azt ajánlotta az eziránt a kérdés iránt érdeklődő sajtótudósítóknak, hogy figyelmesen olvassák el Rooseveltnek a Robin Moore tárgyában a kongresszushoz intézett üzenetét, valamint az említett jegyzék-váltást. Ezekből világosan láthatóvá és teljesen érthetővé válik majd a német ügyvivő álláspontja, aki megtagadta az Egyesült Államok követelésének kormányához való továbbítását.

AZ OLASZ LAPOK

Kimerítően kommentálják a Finnország, Magyarország és a többi tengelyszövetséges megfélemlítésére irányuló angolszász kísérletezéseket. Magyarország a legérelmesebben reagál az efajta törekvésekre. — írja Budapestről a Corriere della Sera. Ha London Moszkva felhívására hadat üzenne Magyarországnak, ez semmit sem változtatna a helyzeten, miután az antibolszevista háborúba a tengely mellé felsorakozott magyar nemzet már régóta kész az új európai rend, valamennyi ellenségével szemben állást foglalni.

Különbösen az összes olasz lapok erre vonatkozólag mindenképp a magyar és finn visszhanggal foglalkoznak részletesen és kiemelik azt a nyugalmat, mellyel magyar politikai körök a Sztalin által követelt Magyarországi elleni angol hadüzenet eshetőségével foglalkoznak. Hangsúlyozzák, hogy Magyarország már végérvényesen választott és a baráti tengelyhatalmak oldalán harcol.

Ugyancsak a legészintább meg-

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Ukrajnában előrenyomuló szövetséges hadseregek újabb területek birtokbavétele közben folytatják a legutóbb megszállt vidékeknek az ellenséges csapatrendezőktől való megtisztítását.

A honvédek arcvonalán az ellenség kisebb erőivel ismét megkísérelte a Doneczen való átkelést. A támadás biztosító csapataink tüzeben összeomlott.

beesülés hangján beszélnek Rómában Finnország erélyes állásfoglalásáról, mellyel az Amerika által ajánlott s a Szovjettel kötendő különbéke gondolatát elvetette; annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy Roosevelt ezzel a kísérlettel Sztalin felé akarta bizonyítani befolyását, mellyel az európai ügyek menetébe benyúlhat s ez a próbálkozás másként dőlt el, mint ahogy tervebe volt véve.

JAPÁN TILTAKOZÁS A SZOVJETJENEL

Egy japán hajó szovjet akna miatti elsüllyedése tiltakozó lépésre készítette a japán kormányt. A Kibi Maru japán személyszállító gőzös Seiszinbe menet — Korea félsziget keleti partján, — úszóaknára futott.

Mint a Domei iroda jelenti, a japán kormány a Kibi Maru-eset miatt, amely tudvalevőleg Seiszinből Csurgába menet úszóaknára futott és elsüllyedt, tiltakozást jelentett be a Szovjetunió felé. Köztes tudomású, hogy a japán kormány már szeptember 18-án tiltakozott a szovjet kormány felé a japán vizeken hanyódo szovjet akna miatt. Annakidején egy japán hajó elsüllyedt és egy másik megrongálódott.

Újabb jelentés szerint a japán külügyminiszter kijelentette, hogy a Kibi Maru elsüllyedését kétségkívül szovjet akna okozta, amely a szovjet vizekről szabadult el. A japán kormány ezzel kapcsolatban tiltakozást jelentett be Sztalinnek tokiói szovjet nagykövetnél.

A folyómenti arcvonal kiszélesítése során egyik magyar egységünk megsemmisített egy lovaszálló és kommunista rombolóosztagokkal megerősített harcsoportot, melynek különleges feladatokat kellett volna végrehajtania.

Néhány foglyon kívül nagyobb mennyiségű élelmiszer, robbanóanyag, valamint hirodóeszköz került a honvédek kezébe birtokába.

ANKARA IS TILTAKOZIK A SZOVJETJENEL

Istanbul tengerészeti körében nagy izgalmat keltett, hogy egy szovjet tengeralattjáró ismét elsüllyesztett egy török kereskedelmi hajót. Még nem tudják, hogy az esemény milyen távolságban játszódott le a török partoktól, de a Várnával rendszeres forgalmat lebonyolító kis motorosvitorlások kapitányai egyhangúan kijelentették, hogy útjukon sohasem hagyták el a török vagy bolgár területi vizeket. A forgalmat eddig semmi sem zavarta meg. Csak amióta Törökország különféle gazdasági egyezményeket kötött a közelmúltban, került sor támadásra. Kereskedelmi körökben ezért lehetségesnek tartják, hogy a szovjet tengeralattjáró e kereskedelmi szerződések végrehajtását akarta megzavarni a támadással. Ankara valószínűleg tiltakozni fog Moszkvában.

A Zora című lap ankarai jelentés közöl a szovjet búvárhajó által megtorpedózott török motoros vitorlás esetéről. A vitorlás kerekén 150.000 török font értékű rezeret szállított. A torpedótámadás a török felsővizeken belül történt. Az ankarai kormány már vizsgálatot indított az ügyben.

FRANCIA HAJÓK LEFOGLALÁSA MIATT

ismét igen feszültté vált a viszony Franciaország és Anglia között. A vichy kormány erélyes tiltakozó jegyzéke a francia hajók lefoglalása miatt tegnap éjszaka érkezett meg Londonba. Berlinben az a vélemény alakult ki, hogy London és Vichy között a feszült-

ség olyan állapota következett be, amilyenre a fegyverszünet megkötése óta nem volt példa.

RENDKIVÜLI NAGYKÖVETET KÜLDÖTT JAPAN WASHINGTONBA

A japán-amerikai viszonyban újság az, hogy Kuruszu japán nagykövetet Washingtonba küldtek.

Politikai körökben nem fűznek túlzott reményeket küldetéséhez. Rámutatnak ezzel kapcsolatban a Tokió és Washington között fennálló igen mélyreható eltérésekre, amelyeket — mint mondják — még egy rendkívüli követ sem igen tudna kiküszöbölni, ha csak Tokió nem volna hajlandó nagyobb engedményekre, mint eddig Washingtonban gondolták.

Hull külügyminiszter a sajtóértekezleten kijelentette, nem tud arról, mintha újabb fejlemény állt volna be az amerikai-japán viszonyban. Újságíró pletykának minősítette azt a hírt, hogy Japán ultimátumot intézett Amerikához, amely november 15-én jár le. Arról azonban nem volt hajlandó nyilatkozni, vajjon Kuruszu washingtoni útja reménykedésre jogosíthat-e. A Nomurával és Nagaszakival eddig lefolytatott tárgyalásokat kötelezettség nélküli előzetes megbeszéléseknek minősítette.

Washingtoni jelentés szerint Kuruszu, a japán kormány külön megbízottja 17-én érkezik Washingtonba. Ezzel kapcsolatban megállapítják, hogy Kuruszu felesége amerikai nő. A berlini hármasegyezményhez való csatlakozás okmányát annak idején Kuruszu írta alá. Kuruszu elutazása óta a japán sajtó mérsékelt hangnemben foglalkozik Amerikával.

FONTOS TUDNIVALÓK

A november havi petroleumutalványok beváltásáról.
A zsirkészletek és sertések kötelező bejelentéséről.
Megállapították a kávé és tea legmagasabb fogyasztói árát.

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

2. OLDAL

illetékes washingtoni helyen Kuru-szu utazásával kapcsolatosan kijelentik, hogyha Japán nem mérsékli politikáját, a különmeg-bizott fogadása hívós lesz. Az amerikai kormányban ugyanis nincsen szándékában eltérni jelenlegi álláspontjától és kitarának amellelt, hogy nagyobb békülékenséget kívánnak és Kinából a csapatok visszavonását. Ragaszkodnak ahhoz, hogy Japán a prosperitási programot békés úton vigye keresztül valamennyi nemzet bevonásával.

A SZOVJET HELYZETÉNEK

súlyos voltát bolszista részről sem titkolják már. Sztalin is beismeri a veszteségeket és a még nagyobb veszély fennforgásáról beszélt.

A moszkvai »Pravda« cikkei mindjobbban mutatják, hogy szovjet részről egyáltalán nincsenek megelégedve az angol és amerikai segítséggel. »A harc legsúlyosabb terhet a Szovjetunió viseli. Anglia és az Egyesült Államok támogatási készsége tiszteletreméltó, de a támogatás mértéke nem kielégítő« — írja többek között a Pravda. A lap ezután megállapítja, hogy a szovjet minden erőit latba kell vetni, tekintettel arra, hogy az ellenség sokkal több hadianyaggal rendelkezik, mint a bolszisták.

A Német TI a csütörtöki hadijelentés kiegészítéseként a következőkről értesül: Az a kétségbeesett helyzet, amelybe a szovjet vezetés hozta a krími csapatokat, teljesen párhuzamos a leningrádi bolszista erők helyzetével. Súlyos veszteségekkel omlanak össze a szovjetnek arra irányuló erőfeszítései, hogy kitérési kísérletekkel jusson levegőhöz. A német hadsereg nehéz tüzérsége ugyanekkor tűz alatt tartja a leningrádi hadifortosság célpontokat, a légierő pedig éjszakánként romboló és gyújtóbombákkal árasztja el. Egyre szűkebb keretek közé szorul a finn öbölbeli szovjet hajóközlekedés is, mivel a német nehézütegek lőtávolságán belül bonyolódik le.

FINN POLITIKAI KÖRÖKBEN

nagy érdeklődést keltett az amerikai lépés. Az amerikai kívánságot különböző szempontok szerint vizsgálják és ítélik meg. Bár finn részről erős a béke utáni vágy és nem kívánnak résztvenni a nagyhatalmak háborújában, mégis enél elviselhetetlenebbnek tartják azt a gondolatot, hogy közvetlenül a célpont előtt megálljanak, az eddig megszállt területeket ismét ki-üritsék és a hadműveleteket olyan állapotban fejezzék be, amikor a szakértők nézete szerint az eddigi véres háborúban súlyos áldozatok árán kivívott biztonság véglegesen elérhető volna.

Még a liberális »Helsingin Sanomat« szerint is a brit-amerikai követelés alapján a meghátrálás a hadsereg által kivívott biztonság feladását jelentené. Helsinkiben az a határozott benyomás uralkodik, hogy a jelenlegi diplomáciai harcokban elsősorban Finnország magatartásáról van szó.

A WASHINGTONI SZENÁTUS

vitája tovább tart. »Roosevelt úgy alkalmazza a semlegességi törvényt, hogy az egész világ minden részén hatalmi politikát űzhessen és beleavatkozhassék külföldi háborúkba« — jelentette ki Weehler szenátor a szenátusnak a semlegességi törvény módosítását tárgyaló vitáján. Smiedt szenátor is a törvény módosítása ellen foglalt állást és azt követelte, hogy ha szükséges, üzenjen nyíltan hadat a kongresszus, de ne hátsó ajtókon csusztiassák bele az Egyesült Államokat a háborúba.

A GIBRALTÁRI TITKOS TANÁCSKOZÁSOK

A »Völkischer Beobachter« közli, hogy Gibraltárban titkos tanácskozások folynak és ezek nagy jelentőséggel bírnak, mert minden körülmények között el akarják kerülni, hogy a gibraltári helyőrség tagjai külföldiekkel érintkezésbe juthassanak.

A gibraltári erődítményben — a lap értesülése szerint — magasrangú amerikai és angol tisztek

Német hadijelentés

A Szabasztopoltól keletre lévő hegységben megtört az ellenállás — Moszkva, Leningrád és Gorkij súlyos bombázása

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Krim-félszigeten az egész arevonalon sikeresen folytattuk a megvert ellenség üldözését. A Jaila-hegységben a német és román csapatok visszavetették az ellenség elvágott erőt és Jalta és Feodozia közt széles arevonalon nyomulnak a Fekete-tenger partja felé.

A Szabasztopoltól keletre lévő hegységben is megtörtük az ellenséges ellenállást.

Légi haderőnk támogatta a hadműveleteket és újabb súlyos hajóvesztéseket okozott a szovjetnek a krími vízeken, valamint a Fekete-tenger északi partvidékén. Elsüllyesztettünk három csapatszállító hajót, összesen 13.000 tonna ürtartalommal és bombáinkkal megrongáltunk négy másik, nagyobb kereskedelmi hajót.

Leningrád előtt visszautasítottuk az ellenség kitérési kísérleteit. A német véderő nagyméretű és a legnagyobb méretű ütegei Leningrád hadifortosságú célpontjait és a finn tengerből-

Sztalin beszéde a szovjet hadsereg veszteségeiről és a még nagyobb veszélyről

Helsinki, november 6. (Német TI.) Sztalin az októberi forradalommal kapcsolatos ünnepség alkalmából a moszkvai városi szovjet előtt beszédet mondott. Beszédében, amelyet a szovjet rádió közvetített, többek között ezeket mondotta:

— A döntés küszöbén állunk, hangsúlyoznom kell, hogy a veszély még nagyobb. Ukrajnát és Fehér-Oroszországot megszállították, Leningrád veszélyben van és Moszkvát is fenyegetik.

A szovjet hadsereg veszteségeiről Sztalin ezeket mondotta:

— Egyetlen ország sem állt ki olyan nagy megpróbáltatásokat, mint mi, más szóval egyetlen más állam sem viselte volna el azokat a veszteségeket, melyeket mi elszenvedtünk.

A szovjet hadsereg számára kedvez-

támaszpontok kérdéséről folytat-

nak tárgyalást. Megjegyzni a lap, hogy Olaszországban éber szemmel figyelik az amerikai háborús uszítóknak azt a kísérletét, amellyel most a Földközi tengeri angol támaszpontokat akarják megszerezni.

A német rádió közölte, hogy a közeli napokban amerikai katonai bizottság érkezik Egyiptomba, hogy Kairóból ellenőrizze az amerikai hadianyag szétosztását a Közel-Keleten.

ben az ellenséges hajóforgalmat vették tűz alá. Két hadihajót és egy teherhajót súlyosan eltaláltunk.

A német légi haderőnk Gorkij iparváros ellen intézett éjszakai támadása alkalmával újabb súlyos rombolások keletkeztek a fegyverkezési művekben és az ellátó üzemekben.

Más harci repülőkötelékek a csütörtökre virradó éjszaka Moszkvára és Leningrádra dobtak robbanó- és gyújtóbombákat.

Légi haderőnk Anglia délnyugati partvidékén november 6-ára virradó éjszaka Falmouth kikötő hajógyári berendezését bombázta.

Az ellenség a csütörtökre virradó éjszaka kis erővel repült a német partvidék fölé. A támadási kísérlet eredmény nélkül maradt. Hét brit bombázót lelőttünk.

Október 29-től november 4-ig a brit légi haderő 37 repülőgépet veszített. Ugyanez idő alatt a Nagy-Britannia elleni harcban hét német repülőgép veszett el. (MTI.)

zöten feltételek sorozataként Sztalin a következő okokat sorolta fel: 1. Európában nincs egy másik arevonat, a németeknek ezért nem kell erőiket szétforgácsolniuk, 2. a szovjet hadsereg egyedül küzd, míg a németek az olaszokkal, finnekkel, románokkal és magyarokkal együtt harcolnak.

Sztalin továbbá ezeket mondotta: Hadseregünk számára kedvezőellen feltételek harmadik oka a páncélkocsik és repülőgépek hiánya. A szovjet haditermelés nem elegendő. Sztalin ezután a bolszisták feladataként azt jelölte meg, hogy ki kell irtani minden németet, aki szovjet területen áll, majd beszédének befejeztével megemlítette Angliának és az Egyesült Államoknak segítségéreit és kijelentette, hogy a szovjet a két országgal „hatalmas koalíciót” alkotott. (MTI.)

Óriási pusztulás Moszkvában

A moszkvai légi riadók későn riasztottak...

Ankara, november 6. (NST.) Moszkvai menekültek, akik óriási nehézségek árán Törökországba jutottak, elmondották ottani tapasztalataikat és a különböző török lapok részletesen ismertették a menekültek beszámolóját.

A menekültek elbeszélése szerint Moszkvában a közlekedési eszközök jórészt kivonták a forgalomból és a város víz- és villamosáram-ellátása is nagyon rendetlen.

A német repülő-támadások óriási pusztításokat okoztak a városban és rengeteg az áldozatok száma. Ennek különösen az az oka, hogy a régi riadó mindig későn hangzott el. Karmanov

altábornagy, Moszkva légvédelmi parancsnoka ugyan kitérte az osztagot a légvédelmi őrségek tagjai között, de nem hozott hathatós intézkedéseket a német légi támadások elleni védekezés céljából.

Lozovszki, a szovjet propaganda-hivatal vezetője szerdán kijelentette, hogy a Moszkváért folyó harcnak nem csupán katonai, hanem politikai jelentősége is van. A szovjet rádió állítása szerint a német csapatok újabb tartalékokat vontak össze Kurszk körül és a kalini frontszakaszon is. A német tartalékok egy része könnyen mozgó tüzérségből áll. Az utóbbi frontszaka-

Vígyszínház mozgó

Budapesttel egy időben

ZILAHY LAJOS nagy sikert aratott színműve!
a legremekbű új magyar film:

A szűz és a gödölye

Fősz.: BAJOR GIZI, KARÁDY KATALIN, CSORTOS, PÁGER, LEHOTAY.
Bemutató ma!

Az Apollóban

Budapesttel egy időben:
A szenvedély, a szerelem
és a megbocsátás filmje.

Lángok

Főszerepekben:
MEZEY MÁRIA, JAVOR
PÁL, HIDVÉGHY VALI,
és KISS FERENC.
Harc a tuberkulózis ellen.
A Magyar Film Iroda
kulturfilmje.

szon a szovjet csapatok kénytelenek voltak visszavonulni a Volga tölcső partjára.

Halifax ellen tüntettek Clevelandban

Cleveland, nov. 6. (Stefani): Halifaxot Clevelandban éppoly heves ellentüntetés fogadta, mint Detroitban. A rendőrség alig tudott számára utat nyitni, hogy a város házán felkereshesse a polgármestert. A tömeg, amelynek jelentékeny része az amerikai Anyák Szövetsége tagjából került ki, táblákat hordott körül angol és fehérházellenes feliratokkal. Egyes feliratok személy szerint támadták Halifaxot, megemlítve hogy alkirály korában gyűjtőtáborba záratott negyvenezer hindut.

Washington, nov. 6. (Stefani): A Fehérház előtt háborúellenes tüntetés zajlott le Nagybű női csoportok Roosevelt és Anglia ellen tüntettek. (MTI.)

Roosevelti beszéde

Newyork, november 6. (Német TI.) Roosevelt elnök a nemzetközi szakszervezeti kongresszus záróülésén a többek között kijelentette, hogy Amerika népe volt az, amely korlátlan kötelezettséget vállalt, hogy a világ ismét szabad legyen. Ez ellen a kötelezettség ellen — mondotta Roosevelt — nem foglalhat állást sem egy személy, sem valamilyen csoport.

Az elnök ezután azt állította, hogy Németország győzelme szétrobbantná az amerikai munkások szabad szakszervezeti szervezkedését és ezután azt mondotta: az amerikai munkások tudják, hogy az Egyesült Államok az állítaniok kell Anglia, a Szovjet-Unió és Kína számára, mégpedig most mindjárt. Roosevelt megismételte régi propagandaszólását, hogy Németország a világ ura szeretne lenni, majd kijelentette, hogy Amerika válaszulon áll, hogy a három szakmányos napot választja, hogy előállíthassa a szükséges hadfelszerelési anyagot, vagy pedig a vakok és elvakítottak magatartását teszi magáévá, akik azt képzelték, hogy Németországgal lehet tárgyalni, hogy az Egyesült Államok hadfelszerelési termelése kielégítő.

Beszédének befejező részében Roosevelt nevek említése nélkül meg-támadott bizonyos amerikai ipari szakszervezeti vezetéseket, akiknek szemére vetette, hogy egyéni előnyüket fölébe helyezik a közjóllétnak és késleltetik az Egyesült Államok hadfelszerelési termelését. (MTI.)

Szabasztopol és Kercs bombázása

Berlin, nov. 6. Mint a Német TI katonai részről értesül, német harc gépek csütörtökön eredményesen bombázták Szabasztopot a Kercs kikötőjét. Elsüllyesztették három szállítóhajót. — Négy másik hajó súlyosan megrongálódott. Harci repülőgépek Szabasztopolnál és a Kercs félszigeten eredményesen támadtak szovjet tüzérségi állásokat és tábori erődítményeket. Bombákkal és fegyvertűzzel a menekülő szovjet csapatoknak igen sok járművét megsemmisítették. (MTI.)

Berlin, nov. 6. Mint a Német TI értesül, a Krim félszigeten egy német gyalogsági hadosztály csapatai támadással elfoglaltak több magaslati állást. A német gyalogság rohama előtt a bolszisták kiürítették állásukat. A szovjet csapatok hátrahagyták lövegüket, továbbá nagymennyiségű hadianyagot, amelyek a német csapatok kezébe kerültek. (MTI.)

SZAMOLOGEP ököletes javítása HURAY
okl. írólagépműszerész-mester
IPARKAMARA TELEFON: 17-93.

Hétfőn ünnepélyesen fogadják Beregfy Károly altábornagyot, a debreceni hadtest új parancsnokát

Vitéz dési Bajnóczy József altábornagy búcsúztatása

Mint értesülünk vitéz dési Bajnóczy József altábornagy, a debreceni hadtest parancsnoka eltávozik Debrecenből és más magas szolgálati beosztást foglal el felsőbb rendelkezés folytán. Közel három éven át állott a VI. hadtest élén vitéz Bajnóczy József altábornagy. Eppen ezekre az időkre esett Kárpátalja visszafoglalása, Erdély egy részének felszabadítása, melyekben ragyogó teljesítményét felmutatva vette részt a hadtest kötelékéi vitéz dési Bajnóczy József altábornagy mintaszerű vezetése alatt. Debrecen társadalmát a legnagyobb megbecsüléssel vette körül az altáborna-

gyot és vesz tőle most búcsút.

Utóda a hadtest élén Beregfy Károly altábornagy, a tábornoki kar egyik legkiválóbb tagja, kit nagy tisztelettel vár a debreceni polgári társadalom is.

Beregfy Károly altábornagy hadtestparancsnok ünnepélyes fogadtatása hétfőn délelőtt 12 órakor lesz az Arany Bika szálló előtt. Itt megjelennek az új hadtestparancsnok tiszteletére a katonai és polgári előkelőségek. Az ünnepélyes fogadtatás díszmenettel végződik. A kivonulandó katonai alakulatok díszmenetben lépnek el a hadtestparancsnok előtt.

Kormányzói elismerés és érdemérem adományozás vöröskeresztes munkásságért

A debreceni vezetők megkapták a Vöröskereszt érdemérmét

A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére a Felvidék és Kárpátalja, majd Kelet-Magyarország és Erdély egy részének visszacsatolása, újabban pedig a Délvidék egy részének felszabadítása alkalmából elrendelt részleges mozgósítások során a Magyar Vöröskereszt és honvédegyesületi szolgálat körében kifejtett önfeláldozó, hazafias működésük által szerzett érdemeikért megengedte, hogy Nagybakay Antal nagykereskedő, a Magyar Vöröskereszt főmegbízott-helyettese, debreceni lakosnak elismerését tudtul adják, Lossonczy István államtitkár, Hajdú vármegye és Debrecen város volt főispánjának, dr. Kölessey Sándorné, polgármester neje,

Debrecen város Vöröskereszt választmányának női társelnöke, debreceni lakosnak, dr. Talay Zoltán városi árvaszéki elnök, Debrecen város Vöröskereszt választmányi elnöke, debreceni lakosnak, dr. Láng Sándor m. kir. egészségügyi főtanácsos, a Magyar Vöröskereszt debreceni hadikórház igazgató-főorvosa és Debrecen sz. kir. város Vöröskereszt választmányának ügyvezető orvosa, debreceni lakosnak, dr. János Gyula, a Magyar Vöröskereszt főorvosa, a debreceni Vöröskereszt választmányának orvosa, debreceni lakosnak a Magyar Vöröskereszt érdemérmét adományozta. (MTI.)

A tisztességes kereskedelem állásfoglalása

A közönség támogatásáért: kéri az árdrágítókkal és rejtgetőkkel szemben.

Budapest, nov. 6. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara véleményező bizottsága ülést tartott. Dr. vitéz Gyulay Tibor miniszteri biztos elnöki megnyitójában hangzott, hogy a háború magával hozza azokat a nemkívánatos jelenségeket, amelyek részben áruhiányban és az emelkedő árakban jelentkeznek. Sajnálatosnak tartja, hogy akadnak tisztességtelen és lelkiismeretlen emberek, akik a kényszerű helyzettel visszaélnék és árúreljéssel, vagy az árak indokolatlan emelésével akarnak jogosulatlan haszonhoz jutni és ezzel az általános gazdasági helyzet nehézségeit fokozzák. A kamara ezért hálával és elismeréssel látja Györfly Bengyel Sándor közellátási miniszter működését, aki biztos kézzel csirájában fojtja el és torolja meg a visszaéléseket, hogy a közellátás rendjét teljes mértékben biztosítsa.

A tisztességes kereskedelem és ipar, — mondotta vitéz Gyulay — teljes mértékben helyesli azokat a szigorú intézkedéseket, amelyeket a kormány szükségesnek tart a közellátás rendjének biztosítása érdekében. A kereskedelem és ipar, valamint a szövetkezetek készséggel támogatják a kormány közérdekű törekvéseit és kiközösítik mindazokat, akik a közellátás rendjét megzavarják. Ugyanakkor azonban joggal kérheti a közönséget, hogy mind azt a megtiszteltetést, amely a társadalom minden egyes dolgozó, tisztességes rétegének kijár, a kereskedelem és ipar számára továbbra is megőrizze.

Ennek a szempontnak hangoztatása most különösen fontos, amikor a kereskedelem és ipar részére a keresztény magyar társadalom minél több munkáját kell megnyerni.

— A közönség elsősorban van hivatva arra, hogy a tisztességes kereskedelemmel összefogva segítségére legyen a kormánynak abban, hogy akkor, midőn a közellátás ellen vétkezők méltó büntetésüket elveszik, ne szenvedjenek ártatlanul mindazok, akik a közellátás rendjének biztosítását tisztességgel és önfeláldozással vállalják és méltatlan általánosítások ne szegjék útját a kereskedelem átalítási folyamatának.

A kávé és tea fogyasztói ára

Árellenőrzési rendeletek.

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa újra szabályozta a kávé és tea eladásánál felszámítható legmagasabb bruttó haszonkulcsot.

A rendelet értelmében — amely a Budapesti Közlöny pénteki számában jelenik meg — a fogyasztói ár a pörkölt kávénál 54, teánál 110 pengőnél, a kormánybiztos hozzájárulása nélkül magasabb nem lehet. A fogyasztói árak mindenkor nettó súlyban (csomagoló anyag nélkül) kimérve értendők.

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa megállapította a téglá, tetőfedő cserép s tetőfedőpala gyártmányok legmagasabb eladási árát. A rendelet a Budapesti Közlöny pénteki számában jelenik meg.

Csikmegyében hajtvadászatokon iríjják a farkasokat

Csik megyében nagyon elszaporodtak a medvék, farkasok, rókák és komoly kárt okoznak a juhnyájokban. A megye alispánjának felhívására hajtvadászatokat rendeznek, hogy a káros fenevadakat kiirtsák. A görényi havasokban soha nem láttak annyi duvadat, mint mostanában. Az egyik hajtvászon hat nagy farkast ugrasztottak meg, de csak kettőt tudtak agyonlőni.

— Kémszabotázi kísérlet az elsőf. tités alatt. Stockholmban tegnap újból négy embert tartóztattak le, mert kiderült, hogy szeptemberben egy elsőf. tités gyakorlat alatt ki akarták szabadítani börtönéből egy kémkedés miatt letartóztatott angol állampolgárt.

Német repülőgép egy szovjet város fölött.

A földművelésügyi miniszter felhívása a gazdákhöz

Az őszi vetési munkákat idejében végezzék el

Baró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter a sajtón keresztül felhívást intéz a gazdákhöz, hogy az őszi vetési munkákat a legnagyobb eréllyel folytassák és mielőbb fejezzék be, még mielőtt az időjárás ezt esetleg megakadályozza. Ez hazafias kötelesség is, mert háborúban élünk és az ország szükségleteit csak a termelés megfelelő fokozásával biztosíthatjuk. Munkahelyén ma mindenki katonája és

mindenkinek tudnia kell, hogy a jól fel nem használt munkaidő a nemzetet gyengíti végeredményben, mert termelési visszaesést, anyagi veszteséget okoz. Az ország kenyérgabona-szükségletét a jövő évben is feltétel nélkül biztosítanunk kell és ezért kötelessége minden gazdának, hogy az őszi vetést rendszeresen a kellő időben elvégezze.

Belgrádi személyeket nagy számban vettek túszként őrizetbe

A tuszok életükkel felelnek a szerb térség biztonságáért

Belgrád, nov. 6. (NST) A belgrádi lapok illetékes hely következő közleményét hozzák nyilvánosságra:

— Bizonyos értesülések alapján megállapították, hogy állandó összeköttetés áll fenn a felkelők és vezető belgrádi szabadkőművesek, valamint más megfizetett belgrádi személyek között. Ezért elrendelték, hogy nagyszámú belgrádi személyt túszként letartóztassanak. Elsősorban a politikai erköltes-

lenség képviselői vannak a tuszok között, akik magatartása részben felelős a szerb nép szerencsétlenségéért is. Ezek a személyek életükkel felelnek a szerb térség biztonságáért. Letartóztatásuk azt bizonyítja, hogy az illetékes vezetői rendszabályai nemcsak a felkelőkhez csatlakozott felvezetett parasztok és munkások ellen irányulnak, hanem elsősorban a bünyös rendszer szellemi cinkosai és politikai barátai ellen.

A feketetengeri szovjethajóhad sorsa

(NST) A Messagero ankarai jelentése szerint London olyanértelmű nyomást gyakorol Moszkvára, hogy rendeljék el a Fekete tengeri szovjethajóhad önkéntes elsüllyesztését, mert a krimi félsziget kikötőinek német megszállása után nem áll többé biztos men-

dék a hajóhad rendelkezésére. A törökországi hangulatra és az ankarai politika alakulására való tekintettel ma már nem tartják nagyon ajánlatosnak, hogy a szovjet hadihajók török kikötőkben internáltassák magukat.

Több mázsa mák és borsó, 30.000 doboz gyufa a szalmazsákban

Budapesti detektívek élelmiszerrazziája Kaposváron. — Tíz kereskedőt őrizetbe vettek

A közellátási miniszteriumba bejelentések érkeztek, hogy Kaposváron eltűnt a szappan, gyufa, bab, borsó, lencse és a mák. A miniszterium rendszertől osztrályáról Szentirmay Endre rendőrtanácsos intézkedésére több detektív utazott le. Felkeresték a kereskedőket és az egyes üzletekben ezekből a nem kapható árukból kértek.

A kereskedők a detektíveknek is azzal feleltek, hogy nincs a kívánt árú.

Hungária filmszínház

VISSZATÉRT néhány napra a filmek filmje: a

Bűn és Bűnhődés

Harry Baur, Madeleine Ozeray és Pierre Blanchard főszereplésével!

NEZZE MEG MA: délután 5. 7. 9 órakor! Híradó!

Erre kiküldték az üzletet és házkutatást tartottak a kereskedők, valamint hozzáartozóik lakásán. A házkutatások eredménnyel jártak. Az egyik kereskedő lakásán a matracokban több mázsa mákot találtak.

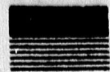
Máshol a szalmazsákokban két mázsa szemesborsó, megint máshol szappan, bab és lencse volt. Harmincezer doboz gyufát is előkerítették a detektívek. — Ahol az árú megtalálták, lefoglalták a közönségnek azonnal kiárúsították. Kaposváron tíz kereskedőt vettek őrizetbe.

Stockholm, nov. 6. (NTI) Singapura esütörtökön délelőtt nagy katonai erősítések érkeztek — jelentő az angol hírszolgálat. — A partraszállt csapatokhoz tüzség, több utászegység, valamint műszaki személyzet tartozik. (MTI)

— Leesett a szekérről és súlyos sérülést szenvedett két testvér. Megyeri Margit 19. éves és Megyeri Erzsébet 16. éves. Bellegelő 109. szám alatti lakosok. Mindketten a Diószegi út 9. sz. alatt levő Hangya baromfitelepen dolgoztak egy szekéren. Eddig meg nem állapított okból leestek és egy tyűkretre zuhanva Megyeri Margit fején arcan s térdén, Megyeri Erzsébet pedig hasán szenvedett súlyos zúzott sérüléseket. A mentők részvételével első segélyben.

Nem lesz sose rossz ruhája

BOLLA Kálmán úgy csinálja

Uriszabóság

Piac uoca 32. sz.

Telefon: 31—46.

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

Néhány szó az idegen szavokról

A napokban terjedelmes levelet kapunk egy régi hű olvasónktól Hrabéczy Sándortól. Ő, mint írja, „három évtizede harcol a ragyas magyar beszéd ellen”. Ragyasnak nevezi a sok idegen szó miatt, amely — szerinte — elárasztja és így meghamisítja és megcsúfítja a magyar beszédet. Ráter a naplópapok szerepének fontosságára és figyelemre méltó, hogy az idegen szavak helyett használjunk magyar szavakat.

Hrabéczy Sándor levele bizonyoságra, hogy sokan vannak, akik törődnek a magyar nyelv tisztaságának ügyével. De azt is bizonyítja a levél, hogy a veszély gyökerét illetően a vélemények. Mert Hrabéczy Sándor elsősorban az idegen szó használatában látja a magyar nyelvre a pusztulást és halálhozó veszedelmet...

Szeretnénk itt ismételtelen rámutatni arra, hogy nem ez a főveszedelem, hanem az idegen mondatfűzés, szófűzés, amely által a nyelv szelleme rontatik meg.

Az idegen szavak még nem minden és lehet tiszta magyar szavakkal magyartalanul, a magyar nyelv szellemétől idegenül beszélni és írni. Hrabéczy Sándor levele mellékleteként lapunk néhány oldalát küldi, ezeken kiválogatva az idegen szavakat. Dicséretre méltó munkával mellé mindjárt közli a szerinte helyes magyar szavakat is.

Válaszolva kifogásaira és az ajánlott magyar szavakra, legyen szabad néhány megjegyzést tennünk:

A Hrabéczy Sándor ajánlotta szavak legtöbbször nem fedik az idegen szó értelmét, vagy legtöbbször nem pontosan. Csak egy-két példa: konferencia helyett a gyűlést ajánlja, (szójelentést magyarázni nehéz, így nem is fejtegetjük a két szó külön jelentéstartalmát, csak egymás mellé tesszük, akik nyelvérzékeny van, az úgyis érzi a különbséget). További példák: sztrájk helyébe munkabeszüntetés (ez jó), de akció helyébe mozgalmat. (Gondoljunk itt arra, hogy pl. a futballpályán, labdarugópályán — is akciók futnak, amelyek nem mozgalmak, viszont a politikai „Mozgalm” nevet viselő pártok nem azonosnak egy akcióval) stramm helyébe délceg, plakát helyett hirdetés, stb.

Legtöbbször tehát nem ugyanazt az értelmet kapjuk a magyar szóban, — mint az idegenben. Ezért a többletért, másjelentésért szükséges az idegen szó. Nem beszélünk itt a már teljesen meggyökeresedett idegen szavakról, melyeket Hrabéczy Sándor mégis kifogásol. Ennek a helyébe sport, nem lehet jobb pontosabb és a sport egész jelentéstartalmát magába foglaló magyar szót találni.

Természetesen igen sok esetben igaz van Hrabéczy Sándornak. A sítól helyett jó, hogy kiscempész, a direktor helyett az igazgató, a szezon helyett az idény és a centralizál helyett a központosít.

Nem szabad bántania sem Hrabéczy Sándornak, sem másnak azonban a megmagyarosodott idegen szavakat. — Így aki a mundért bántja, annak nincs igaza. A poszt és a posztoló rendőrt se bántuk — mert a végén még hatósági közeg elleni erőszak miatt a nyelvész-kedés Legfelsőbb Bírósága elé állítanak.

Néhány esetben Hrabéczy Sándor úr téved és az idegen szavak helyett ajánlott magyar szavak nem vágnak az idegen szó jelentésével. Mert pl. óriási különbség a követség és a konzulátus között. Két különböző fogalom. Hogy egyik szavunk magyar, azt annak köszönhetjük, hogy a magyar királyoknak a középkorban is voltak követek, konzuljaink azonban csak századunkban. A spekuláció csak bizonyos esetben üzérkedés, a paraszt is spekulál néha — gondolkozik. A diplomácia sem jelenti azt, hogy agyafurtság, — vagy ravaszág, vagy állami ügyvitel, — mindhárom Hrabéczy Sándor úr ajánlja — hanem talán mind e három együttvéve és még egy kis „külpolitikai szolgálattal” körtve. Lokalizál nem annyit mint megakadályoz, hanem egy helyre korlátoz.

Ennyit csak erről a kérdésről, az idegen szavak kérdéséről. Föelvünk legyen: Magyar szavakat használjunk elsősorban, de akkor, ha: 1. Olyasmint akarunk kifejezni, amelyre csak szűkebb jelentésű, nem vágó magyar szavunk van és ha 2. esetleg stilus (mégint nem lehet azt mondani, hogy irály) szempontjából szükséges — használhatunk idegen szót. Minden esetben vigyázzunk azonban a mondat, a szófűzés magyarságára!

Dr Bátor József piarista gimn. igazgató előadása Széchenyi emberi alakjáról

Találó és mélyértelmű megállapítások a Széchenyi-Kossuth problémáról

A Debreceni Piarista Diákszövetség csütörtök este tartotta első összejövetelét az új évadban az Angol Királyi különtermében. Megjelent az össze- jövetelen dr Tóth Kálmán itélőtáblai tanácselnök, Mellau Márton tanügyi főtanácsos, a Svetits-intézet igazgatója, vitéz dr Tóth János, dr Diezigh József és dr Unger József táblabírák, Cermars Győző m. kir. alezredes, dr Kovács Jenő ügyvéd, Bohus Károly ny. postaigazgató, Ferenczy Endre csendőrnagy, Kamarás Gyula nv. MÁV műszaki főtanácsos, dr Tarján Oszkár HEV főtanácsos, dr Gorondy Henrik városi aljegyző, dr Bohn Ede orvos, dr Rassovszky Kálmán gimnáziumi igazgatóhelyettes, Mirgay László építész mérnök, Grassl Herbert idegenforgalmi hivatali igazgató és még sokan mások.

Dr Fábrián Sándor igazgató, a Piarista Diákszövetség főtitkára köszöntötte az egybegyűlteket, majd

Dr Bátor József gimnáziumi igazgató tartott hatóság előadást „Széchenyi emberi alakja” címen.

Megrajzolta gróf Széchenyi István főbb jellemvonásait s az életéből vett epizódokon, jelenségeken és eseményeken keresztül megvilágította azokat a körülményeket és okokat, amelyek kialakították Széchenyi emberi alakját s ezen keresztül közéleti működését is. Hangzott, hogy Széchenyi különös, sőt sokak előtt különös, de kétségtelenül csodálatos ember volt már akkor, amikor közéleti kérdésekkel először kezdett foglalkozni. Utazásai, ismeretszerzési vágyai nem egy külföldre pillanatnyi fellángolásai és időtöltései, hanem egy csodálatos és rendkívüli ember megnyilatkozásai. Egy olyan férfiu, akit a magyarságnak talán csak egyszer adott a sors. Nem szerencsés összehasonlítás az, amely azt állítja, hogy Széchenyi és Kossuth egyénisége az ész és szív küzdelme. Az sem helyes megállapítás, ha azt mondjuk, hogy Széchenyi gazdag Magyarországot, Kossuth pedig szabad Magyarországot akart. Mert Széchenyi főképpen abban különbözött Kossuth felfogásától, hogy Magyarország nem bírhatja meg a belső megújulást és ugyanakkor a külső hatalmi ellenzés egyidőben jelentkező küzdelmének megrázkódtatásait. Az őrlésbe is az vitte, hogy a megújuló Magyarország reformkezdeményezéseinek következményeire önmagát vádolta. A Széchenyi és Kossuth probléma nem személyi párharc és ellentétes világlátás következménye.

Az előadást a megjelentek nagy tetszéssel fogadták és a társaság tagjai még sokáig együtt maradtak.

Rendelkezők a jobboldali közlekedéssel kapcsolatban HIRDETMÉNY

A közúti közlekedési szabályoknak a jobboldali haladásra áttéréssel kapcsolatos módosítása tárgyában kiadott 187.000—1941. B M számú rendelet 27. paragrafusának 1. bekezdésében foglaltak szerint, ú. e. rendelet 11., 13—14. és 16—17. paragrafusában foglalt rendelkezések 1941 évi november hó 9-én, reggel 3 órakor hatályba lépnek.

Ezek szerint ettől az időponttól kezdve a következő új szabályok lépnek életbe:

A rakományjal együtt öt tonnánál nagyobb összsúlyú gépjárművek, illetőleg pótkocsik baloldalára 10x20 cm. nagyságú, fehér alapú táblát kell erősíteni, amelyen fekete betűkkel, illetőleg számokkal fel kell tüntetni a megengedett legnagyobb terhelést, továbbá azt, hogy a járomű terhelten milyen nyomást gyakorol a tengelyekre és az 1 cm. széles abroncsszélességre.

A névjelző táblát a kerékpár első keréke tengelyének menetirányszerinti baloldalán kell felerősíteni.

A jelzőtáblát teher- és kézikocsin a kocsin baloldalán kívül, míg a kizárólag személyszállításra használt kocsin a kocsin belsejében (tűkördesszka) akként kell elhelyezni, hogy az jól látható legyen.

Tehergépjármű, illetőleg tehergépjármű és pótkocsik valóságos és jogos üzembentartója köteles a nevével nyilvántartott tehergépjárművön, illetőleg tehergépjárművön és pótkocsikon csatlódi és utónevét, foglalkozását, lakótelep helyét (utca, házszám), jól olvashatóan a tehergépjárművek, illetőleg a tehergépjármű és pótkocsik baloldalán kívül, jól látható helyen felerősített táblán feltüntetni, vagy a gépjármű, illetőleg a gépjármű és pótkocsik baloldalára kívül ráféseltetni.

Forgalmi engedéllyel ellátott gépjárműveken az Országos Közlekedésrendészeti Bizottság mélynyomású bélyegzőjével ellátott és a rendőrhatalóság részéről kiadott rendszámtáblát elől a haladás irányában a baloldali sárhányon, vagy a hűtő előtt a világítótesteket összekötő rúd közepén kell elhelyezni.

E rendelkezések megszegése kihágást képez és a 250.000—1929. B M. ren-

delet 119 paragrafusa alapján 200 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A rendőrkapitányság vezetője: Kiss Sándor sk., m kir rendőrfőkapitányhelyettes.

A zsidótörvénybe ütköző kihágás miatt 2000 pengőre büntettek két részvénytársasági igazgatót

A debreceni rendőrség, mint büntetőbírósg vonta felelősségre Bernfeld Ernő és Braun Mór debreceni lakosokat, a Bernfeld Sámuel rt. igazgatóit, a zsidótörvény végrehajtási rendeletébe ütköző kihágás miatt.

A vád az volt, hogy mint a két vállalati igazgató ellen, hogy mint a részvénytársaság által megbízottak nem jelentették be az értelmiségi kormánybiztosnál Tauszig Rezső hites könyvszakértő foglalkoztatását és ezzel a zsidó arányszámot meg nem engedett módon emelték. Bernfeld Ernő és Braun Mór azzal védekeztek, hogy a könyvszakértő alkalmazása nem volt állandó jellegű és mint ilyen, nem volt előírva bejelentésük. Jogi képviselőjük, Nagy Béla dr. pedig kifogást emelt az ellen, hogy mindkét igazgatót felelősségre vonják az esetleges mulasztás miatt, mint-hogy azt csak egyikük követhette el. Ezzel szemben dr. Boczkó Lajos rendőrtanácsos, mint büntetőbíró megállapította, hogy a részvénytársaság úgy Bernfeld Ernőt, mint Braun Mór megfizette a bejelentésekkel és mindkettőjüket 2000—2000 pengő pénzbüntetésre ítélte, mely behajthatatlanság esetén 20—20 napi elzárásra átváltoztatandó. Az ítélet nem jogerős.

— Georgey Leblanc, aki húsz éven keresztül élettársa, muzsája volt Maurice Maeterlinck-nek, a nagy francia költőnek, filozófusnak és drámaírónak — Párisban meghalt. Gazdag roueni családból származott és fivére volt Maurice Leblanc, az „Arsene Lupin”-regények szerzőjének.

Az Orvosegyesület tudományos ülése

A debreceni Orvosegyesület tegnap délután a belklinikai tanteremben értekes ülést tartott, amelyen dr Verzár Gyula professzor elnökölt. A megjelentek sorában ott láttuk az orvoskar számos professzorát és a város orvostársadalmának sok kimagasló tagját.

Dr Ökrös Sándor magántanár vett-tett képekkel kísért előadásában a tumorokat, a daganatokat ismertette, nagy tudományos felkészültséggel. Dr Sántha Kálmán, dr Borsos-Nachtnébel Ödön, dr Bodnár Tibor szölköztek hozzá az értekes előadáshoz.

Ezután a fávóllevő dr Jankovich László ismertetését olvasta fel dr Ökrös Sándor, Szabó József szigorlóorvos dolgozatáról: „Az ütőer kóros elváltozásai az ifjúkorban”. Az ismertetéshez dr Orsós János Imre és dr Borsos-Nachtnébel Ödön szölköztek hozzá.

Dr Károlyi Sándor „Adatok a szülés megindításának elméletéhez” címen adott elő, majd a szakszertü előadás után Verzár Gyula üléselnök zárta be az ülést.

Elérték a sztratoszférát a magyar légkörkutató műszerek

A Meteorológiai Intézet közli, hogy az október 13—18-ika között felbocsátott hat légkörkutató műszert a következő helyeken találták meg: Pérkáta, Pémonostor, Nagykáta, Örkény, Kecskemét-Pelsőszentmihály és Szolnok. Valamennyi műszer sértetlenül visszaérkezett az intézetbe és feljegyzéseik használhatók, Valamennyi műszer elérte a sztratoszférát és egyesek 20 km. magasra emelkedtek. A sztratoszféra hőmérséklete minusz 60 fok körül volt. Egyidejűleg sok külföldről származó műszert találtak hazánk területén. Az ilyen műszereknek a felbocsátó külföldi intézetbe való visszazállítását is az intézet végzi, úgy-hogy az esetleg még ezután előkerülő műszereket is az intézetnek kell be-küldeni.

A csapóucai egyházzrésztől levékonysága

A Csapóucai egyházzrészt tanács-ülést tartott, amelyen fontos határozatokat hoztak. Így elsősorban a téli segélyekről javára 600 pengő szavaztak meg. A szegény fiúk részére 16 pár cipőt és 32 leányka számára pedig téli ruhát csináltatnak. Ezenkívül az egyházzrészt szegényei fát és más természetbeni adományt kapnak, főleg karácsonyra.

Tudomásul vette a tanács, hogy az egyházzrészt otthonában 2000 pengő építkezési munkát hajtottak végre, amelyet korábban határozottak volt el.

Az egyházzrészt tanács több kisebb-jelentőségű folyógyet tárgyalt még le.

Tűzharc a dohánytolvajokkal

A tolvajok lelőtték az uradalmi ispánt Orosházaról jelentik: A Gádoros község határához tartozó Just-majorban, Haraszti Oszkár birtokán észrevették, hogy idegen motorkárl a padlason a dohányszárítóban. Felverték Matolay József 60 esztendősi ispánt, aki aztán az uradalmi cselédekkel körülvette a kastélyt és felszóltotta a tolvajokat, hogy adják meg magukat.

A tolvajbanda nem menekülhetett máshol, csak a padlásfeljáró ajtón, ahol vadászpuskával állott Matolay József, a mindenre elszánt tolvajok kiöltöttek a padlásról, egyikük két lövést adott le Matolayra, akit a második lövés halálosan talált és azonnal megölte.

Az uradalmi cselédség és a tolvajok között formális tűzharc fejlődött ki, amelynek során az egyik tolvaj megsérülhetett, mert a nyomozást végző csendőrség vérvnyomokat talált a padlason. A nyomozás tart, a tettes statáris biroság elé kerül.

— Héthónapi börtön a drága lábasért. A szolnoki törvényszék uszora-tanácsa jogerősen héthónapi börtönre ítélte Timár György szolnoki vásári árust, mert az egyik vásáron egy kez-zelábást a megállapított 7 pengő helyett 15 pengőért adott el.

Egyenruháját

készíttesse bizalommal TEGDES-ne Püspöki palota Kálvinter 19 Déri sarok

Regélt múlt

A FEJEDELEM TEMPLOMÉPÍTŐ-PARANCSA

Most, hogy a kálvinista Róma legújabb templomát, az egyetemi templomot közelesem átadják rendeltetésének, érdekes időszertűséget ad a debreceni híres Nagytemplomnak a története ismeretes, hogy ezen a helyen állott valamikor ós-Debrecen Szent András-temploma, amely tűzvész martaléka lett 1564. évben. A nyomorba jutott debreceni nép nem tudott annyira gazdaságilag felemelkedni, hogy a saját erejéből a romokban levő templomát felépítse. 64. évig és 82 napig élt a vágy a város lakosságában, hogy az Isten magasztalására szolgáló hajlékot újra teremti, míg végre a felszázadnál több idő múlva a magyar történelemnek egyik ragyogó szellemű és kiváló alakja, iktári Bethlen Gábor erdélyi fejedelem lelkes készségéből a régi vágy teljesült is.

Bethlen fejedelem többször járt Debrecenben és számos tanújelét adta a város népe iránti jóakarátának. Nagyszámú okirat tanúsítja arról, hogy a bölcs államfő mennyire szerette e város hűségét és lakosságát. Amikor látta, hogy régi temploma kormos falait az idő is emészti, tudatta azon akaratát és parancsát, hogy a kálvinista Debrecen népének fel kell építenie romokban fekvő templomát. A maga részéről jelentékeny összegű ajándékkal, adóelengedéssel hozzájárult a templomépítés tervének gyorsabb megvalósításához.

A gót stílusú új templom 1628. év osztrák épült fel és ugyanezen év november 26-án az ország különböző vidékéről összesereglett vendégek és prédikátorok jelenlétében imádások, egyházi szónoklatok és zsoltárok énekése, valamint az úri szent vacsora kiszolgáltatása közben felszentelték. A templom falába számos latinnyelvű kőtáblát helyeztek el, amelyek az építkezés körül kifejtett érdemes férfiak emlékét örökítették meg. Így kapott táblát Bethlen Gábor fejedelem, továbbá az akkori főbíró: Mike Pál is.

Az új templom mellett torony is épült s mivel a tető zsindelel volt befedve, a debreceni nép fehér toronynak hívta. A torony tetejére Rákóczi György erdélyi főúr arany gombot adományozott és egy híres erdélyi órásmester nagyszerű mesterművét, a holdas órát helyeztette el, aminek az volt a rendeltetése, hogy amíg a toronyban levő órák a 24 órát időközt mutatták, a hold megfordult.

Sajnos, Debrecen a templom felépülése után már nem sokáig melegekedett Bethlen fejedelem szívósságának tüze mellett, mert a nagy államfőt súlyos baj támadta meg. Mégis beteg a következő 1629. év nyarán még egyszer eljött Debrecenbe s többször imádkozott az új templomban. Ezen útról alighogy visszatért Erdélybe, meghalt a fejedelem, nagy szomorúságra ama terület lakosságának, amely élvezte országának áldásait. Temetése Gyulafehérvárott volt 1630. január 2-án, melyen Debrecen Fekete István és Tóthfalussy Mihály déri: polgáruival képviseltette magát.

Az új templom 174. évig szolgált Debrecen népének lelki dicsőségét, míg aztán újabb tűzvész pusztította el 1802. évben. Ennek a helyén épült fel a jelenlegi impozáns Nagytemplom. (b. s.)

A katolikusok és protestánsok egyesítésére szervezett létesült Németországban

Németországban Meitingben többnapos eszmecsere gyűlést összehívott a katolikus és protestáns papok, hogy megkíséreljék az egyesítést. A felvetett kérdésre, hogy vajjon áthidalhatatlan-e az ellentét a katolicizmus és protestantizmus között, a résztvevők mindkét részről hangoztatták, hogy a két vallás közötti különbség legtöbb esetben nem mélyreható, sőt sokszor csak látszólagos, minthogy mindkét fél más és más terminológiát használ. A további megbeszélések is teljes harmóniában folytak és erre az egyesítési állandó munkára től városban »Bruderschaft Una Sancta« néven szervezetet létesítettek.

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága kimondta Eckhardt Tibor képviselő megbízatásának megszűnését

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága esütörtökön összeült, hogy több bejelentést tárgyaljon.

Gesztelyi Nagy László képviselő ellen Szolnoky Imre gyulai lakos tett összeférhetlenségi bejelentést, azért, mert Gesztelyi Nagy Lászlót annak idején kinevezték a Duna-Tisza-közi mezőgazdasági kamara igazgatójává, ezt az állását ma is betölti, a feljelentés szerint a miniszteri kinevezés folytán összeférhetlenségi állapotban van.

A bizottság megállapította, hogy Gesztelyi Nagy Lászlót a kamara alakulásakor tényleg a miniszter nevezte ki, de ez csak azért történt, mert abban az időpontban az autonómia még meg sem alakult. A bizottság egyhangúlag kimondta, hogy összeférhetlenség nem forog fenn.

A bizottság ezután a miniszter-

rium határozatával magyar állampolgárságától megfosztott és külföldön tartózkodó Eckhardt Tibor országgyűlési képviselő ellen a választójogi törvény 164. §-a és a házszabályok 15 §-ának bekezdése alapján áttett összeférhetlenségi ügyet tárgyalta és egyhangú határozattal mondotta ki és pedig a választójogi törvény 164. és 62. §-a alapján Eckhardt Tibor országgyűlési képviselő képviselő megbízatásának megszűnését.

Az ülés napirendjének harmadik pontja Vajna Gábor országgyűlési képviselő által Eckhardt Tibor országgyűlési képviselő ellen bejelentett összeférhetlenségi ügy volt, de ebben az ügyben a bizottság az eljárást egyhangú határozattal megszüntette, minthogy az eljárás Eckhardt Tibor képviselő megbízatásának megszűnése folytán immár tárgyalanná vált.

Két kis harangot találtak a debreceni állomáson elásva

Érdekes leletre bukkant a debreceni állomás területén Kállai MAV munkás. A sinek között dolgozott és egy gödörben két kisebb harangot talált, melyek súlya talán 25-30 kg. lehet darabonként. A föld már befedte a két harangot, melyek eredetéről senki sem tud semmit.

Valószínűnek tartják, hogy 1917 körüli időkből származik, amikor a harangokat országsszerte felajánlották hadicélokra. Szállításközben talán kiesett a két harang, be-

lezuhanott ott a gödörbe s az idők folyamán belepte az iszap, föld, homok.

A harangokat megsejmelte Birinyi s. lelkész, akit Molnár Ferenc ispotályi lelképásztor küldött ki, hogy tekintse meg a leletet. Csak annyit lehet megállapítani, hogy a harangokon már elmosódó latinfelírás volt, de hogy mit tartalmaz, nehéz megfejtetni. Talán múzeumi szakértők tudnának fényt deríteni a titokzatos két harang eredetéről.

Hathónapi börtön burgonya drágításért

Árdrágítási perek a debreceni törvényszék előtt

Csütörtökön délelőtt a debreceni törvényszék ismét több árdrágítási ügyet tárgyalta. A bíróság elé került Molnár János bökonyi szegény földműves, aki a burgonyát 14 pengőért adta a nyáron. Azzal védekezett, hogy sok gyermeke van és nagy szüksége volt a pénzre. A bíróság 15 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Helyes Sándorné mikepéresi kereskedő az üzletében három szál burgonyát mért ki, kilóját 28 fillérré. A bíróság előtt azzal védekezett, hogy ő a burgonyát, melyet a feljelentés alapján elrendelt kutatás során találtak a lakásán, a disznóknak szánta és nem azt árusította az üzletében 28 fillérré. A burgonyából nem adott el. A tárgyaláson több tanút kérdeztek meg, akik bizonyították, hogy 28 fillérré adta a nyáron a bur-

gonyát. A vádlott tagadásával szemben a bíróság megállapította a tanúk vallomásából azt, hogy elkövette az árdrágítás bűntettét és ezért elítélték hathónapi börtönre. Az ítélet nem jogerős.

Ózvegy Lénárt Irméné a debreceni piacon a vereshagyma kilóját 35 filléres hatósági ár helyett 1.50 pengőért akarta adni Gabányi Lászlónak, aki amikor átvette a vereshagymákat, csak 35 fillért fizetett érte. Később a hagymaárus áttért a literenkénti eladásra és 80 fillérré adta a hagymát. A bíróság 8 napi fogházra ítélte el jogerősen.

A Gül Baba burgonya mázsáját Almássy László bökonyi földműves a nyáron a 10.50-es ár helyett 12 pengőért adta a piacon. Elítélték jogerősen 8 napi fogházra.

pedig csak az engedelmes gyermekek fejlődhetnek.

A szülők nagyszámban jelentek meg az értekezleten és őszinte nagy tisztelettel fogadták Futó Klára értékes előadását, melyhez sokan hozzászóltak.

A november havi petroléum utalványok beváltása

A Közélművelési Ügyosztály értesíti a város érdekelte lakosságát, hogy a petroléumutalványok 31. és 32. szelvényeire az 1941. évi november hónapban összesen 2 (kettő) liter petroléum vásárolható a petroléum árusításával megbízott kiskereskedőnél a napi fogyasztói árban. A petroléumutalvány 31. számú szelvényére 1 liter, a 32. számú szelvényére egy liter petroléum szolgáltatható ki. A szelvények egyszerre is beválthatók. A petroléumutalványok 31. és 32. sz. szelvényei csak a f. évi november hó 30-ig válthatók be. Az utalvány szelvényeire bármely hatóságilag megbízott petroléum kiskereskedőnél lehet vásárolni.

Polgármester.

5. OLDAL

Glatfelder püspök a megingott világrönd gyógyításáról

Glatfelder Gyula püspök Szegeden beszédet tartott, melyben hangsúlyozta, hogy a világválság, lelkiválság és a dolgok jobbrafordulására mindaddig nincs remény, míg a népek és családok lelki élete rendbe nem jön és a természetfölötti igazságokkal és törvényekkel szemben tapasztalható idegenség vagy közömbösség meg nem szűnik. A megingott világröndet csak a tisztult lelkiség gyógyíthatja meg.

James Speyer amerikai bankár meghalt

James Speyer, az ismert amerikai bankár 80 éves korában meghalt. Egyik főnöke volt a newyorki Speyer-bankháznak, amely erősen érdekelte volt az első világháború után Középeurópa újjáépítésében. Debrecen városnak is van Speyer-kölcsoné.

Ismét árvízveszély fenyegeti Szegedet

Szegeden ismét nagy méreteket öltött a Tisza áradása. Ebben az évben már negyedszer éri el a folyó azt a magasságot, amely miatt le kell zárnia a környékbeli zsillipeket. A folyó magassága meghaladja a 650 centimétert. A vadvízek is feltörték ismét Szeged környékén. A nagymértékű árvízveszedelem miatt Szegedre érkezett dr. Bauer Sándor árvízvédelmi miniszteri biztos és résztvesz az összehívott árvízvédelmi értekezleteken.

Súlyos vasúti szerencsétlenség Aknasugatagon

Az aknasugatag—máramarosszigeti keskenyvágányú vasúti vonalon súlyos vasúti szerencsétlenség történt. Egy sószállító tehervonat tiz kocsija kisiklott. A szerencsétlenségnek egy halottja, két súlyos és két könnyebb sebesültje van. Négy kocsi lefordult a meredek töltésről a partra. Fancza Péter diák, aki halálos sebesülést szenvedett, potyautasként lopódzott fel a vonatra. A szerelvény rendes sebességgel haladt, amikor a Máragyulafalva állomás előtt a harmadik kocsi kisiklott és az utána következő kilenc kocsit is magával rántotta és felborította.

A súlyos vasúti szerencsétlenségről értesítették a debreceni üzletvezetőket és szakértő bizottság szállt ki esütörtökön kivizsgálni a szerencsétlenség okát és részleteit.

Debrecen az exlibris gyűjtés és készítés terén első helyen áll az országban

Az Ajtósi Dürer Céh előadásorozatában tegnap délután Nagy József polgári iskolai tanár tartott érdekes előadást a debreceni exlibrisokról. Szólt arról, hogy mi az exlibris, könyvjegy, ismertette a könyvben való elhelyezésmódjukat, majd vetített képekkel kísérvé ismertette a könyvjegy fejlődésének debreceni vonatkozásait. Bemutatta a Kollégium részletes diákjainak első exlibrisétől a mai debreceni grafikusok exlibriséig a debreceni exlibris készítés minden állomását. Hangoztatta Nagy József, hogy Debrecen exlibris gyűjtés és készítés szempontjából az országban első helyen áll. Ismertette a grafikusok szervezkedését, majd az Ajtósi Dürer Céh megalakulásának történetét ismertette fejezte be előadását.

Nagy József, aki a legrégebb debreceni exlibrisgyűjtő rendkívül értékes előadásában teljes képet adott a debreceni exlibris — ha szabad így mondanunk — kultuszról. Méltán ünnepelte előadása végén a nagyszámú közönség.

— Anglia naponta 17 és félmillió fontot költ háborúra. A kiadások rohamos emelkedése komoly gondokat okoz pénzügyi körökben.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám;
Telefon nappal: 27-89. (3 melléklettel).
Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3— pengő, negyedévenként 8-10 pengő.
Ára hetekenként 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata nov.
1-én reggel 8-tól nov. 8-án reggel 8-ig
„Aranyangyal”, Piac u. 50., tel. 24-53.
„Reménység”, Csapó u. 22., tel. 14-21.
„Isteni gondviselés”, Petőfi tér és
Teleki u. sarok, tel. 32-81. „Sas”,
Hatvan u. 66., tel. 11-93.

Havasí fenyő

Fenyőt hoztam a Hargitáról,
Frissen szökkenő vig csemetét,
Hogy amint ága szerte tárul
Aldott illatát itt hintse szét.

Eljen kedvére házak között
Mint erdők tornya felszökkenő
Arany sárgába felöltözött
Legyen itt is a bérci fenyő.

Nőjjen, hogy lásson arrafelé
Hol a havasok láncá kéklük
S ne szakadjon meg szíve belé
Hogy nem jut el az Ott széléig.

Hegyaljai Kiss Géza.

— **Templomi ünnepély a Kossuth uccai egyházközségben.** A Kossuth uccai egyházközség tanítótöbbsége nov. 9-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Kossuth uccai templomban a szegény iskolás gyermekek felruházása céljából templomi ünnepélyt rendez. — A szükség és a nyomor napról napra nő. Mind több és több gyermek marad el az iskolából ruhátlanok miatt. Ezt a tanítótöbbséget látja, azért rendezti templomi ünnepélyt, hogy a jószívű embereknek alkalmat adjon az adakozásra, a segítségére. A jövedelem teljes egészében a szegény iskolás gyermekek felruházását szolgálja. A templomi ünnepélyre mindenkit szeretettel hív a Kossuth uccai egyházközség tanítótöbbsége.

— **A közellátási felügyelőség kiküldöttje Debrecenben ismerteti az árelenőrzés új rendelkezéseit.** Az Ipartestület disztermében vasárnap délelőtt 11 órakor az árelenőrzés kérdéséről értekezlet tartanak. Balogh Gyula dr. mond elnökli megnyitót, Harsányi Imre dr. kamarai ügyvezető-titkár tart szakelőadást. A közellátási felügyelőség kiküldöttje ismerteti az árelenőrzés rendelkezéseit, hozzájárulások következnek, majd Koller József hatósági biztos ismerteti az iparhatóság álláspontját és az értekezlet folyamán elhangzott kérdésekre válaszol. Galamb Ferenc ipartestületi elnök mond zárószót.

— **Mezey Béla lelkipásztor Gödöllőn.** Vasárnap este a gödöllői református egyház szeretetvendégségét rendez. Erre előadóként meghívták Mezey Béla lelkipásztort, a nyilastelepi egyházközség vezető lelkészét, aki „A református keresztény hit lényegéről” tart előadást. Másnap, hétfőn a gödöllői leánykörben és a nőegyletben is előadást tart Mezey Béla, akit nagy szeretettel várnak a gödöllőiek.

— **Cser Katalin Éva most kiadott verseskötvének egyik gyöngyszeme a „Vezér” című vers.** A könyvet a szerzője elküldte a Kormányzó Úr Öfóméltóságának, aki a kabinetiroda útján legmagasabb köszönetét fejezte ki a hódoló versért.

— **500 Japán alattvaló elhagyja Singapurt egy japán hajón.** November 15-én száll hajóra a japán csoport.

— **Miniszteri sinautóbuszok közlekednek Páris és Vichy között.** Az autóbuszok csak hetenként egyszer közlekednek és csupán miniszterek és magasrangú tisztviselők számára tartják fenn.

Szívében nagy konyhakéssel halva találtak egy 86 éves kerékgyártómestert

Hajdúbozsórményben szobájában hanyatfekve holtan találtak Timcsák András 86 éves kerékgyártómestert, akinek szívébe döfve egy nagy konyhakést találtak. Először azt jelentették a hatóságnak, hogy öngyilkosság történt, de később gyanus körülmények jutottak a nyomozók tudomására. Többben is hangoztatták, hogy öngyilkosságról nem lehet beszélni, mert az öreg mesternek semmi oka nem volt arra, hogy eldobja magától az életét.

A debreceni ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a boncolást és a helyszínre utazott csütörtökön délután, hogy megállapítsák, milyen körülmények okozták Timcsák András halálát.

— **Megváltozik az autók E-be-tűje** a belügyminiszter rendelete értelmében. A rendelet szerint az autók megkülönböztető jelzése 15 cm. oldalhosszúságú, háromszögű, 1 cm. széles sötétkék-szégélyű, a közepén kékszínű nyomtatott E-betűvel, illetőleg a rendőrség részéről sorszámmal ellátott fehér-színű papírlap. A kereskedelmi társaságok részéről üzemben tartott személy gépkocsik jelzése ugyanaz, csak a papírlap piros-színű.

— **A német és horvát kormánybizottságok** Zágrábban tartott tárgyalásai befejeződtek és aláírták a két állam között az első kereskedelmi szerződést.

— **Budapestben a polgármester** kijelentette, hogy azoktól a pékek-től, akik rossz, izetlen kenyeret sütnék, megvonja a kenyérliszt kiutalást.

— **Mesedélután a Csapó uccai egyházközségben a szegények javára.** A Csapó uccai egyházközség gyülekezeti otthonában szombaton, vasárnap és hétfőn 3 órakor mesedélután rendeznek, melyen „Jancsi és Juliska” mese-szindarabot játszó el. Az előadásra kerülő szindarabot Berei Nagy Sándorné rendezi. A bevételt teljes egészében a szegények javára fordítják.

— **Csinytevő gyermekek meggyűjtöttak** Késmárk közelében egy csúrt. A Schutt-család 9 és 13 éves gyermeke bennégett a csúrtban.

— **A nyilastelepi egyházközség a szegény iskolás gyermekek téli cipőakciójáért.** A nyilastelepi egyházközségben vasárnap délután félhat órakor a gyülekezeti otthonban a Loránffy Zsuzsanna Nőegylet rendezésében szeretetvendégséget tartanak. Közének után Bibliát olvas és imádkozik Orosz János segédlelkész. Kuszós Dénes volt erdélyi lelkipásztor előadást tart „A nők az erdélyi egyházban” címmel. Két vallásos szindarabot adnak elő, szavazatok hangzanak el, majd énekek és imádsággal zárul a műsor. A lejegyek ára 50 fillér, a teljes bevétel a szegény iskolás gyermekek téli cipőakciójára fordítják. A nőegylet egyébként megkezdte a szokásos csigatészta készítését is, amit szintén a szegény gyermekek javára mérsékelt áron adnak el a szeretetvendégség tagjainak.

— **Cipésziparosok kijelölés nélkül is árusíthatnak kész cipőt és talpbőrt.** A cipésziparosok nagy része raktárra is készít cipőket, tehát nemcsak mértékszerinti rendelésre dolgozik. A bőrtalpu lábbeli árusításának kijelöléséhez kötelese után felmerült a kérdés, vajjon a cipőraktárral rendelkező cipőiparosok továbbra is foglalkozhatnak úgy, mint eddig, a kész cipő árusításával, vagy pedig nekik is meg kell szereznük az árusításra jogosító kijelölést. A cipész ipartestületek felterjesztésére a közellátási miniszter most leiratban értesítette az ipartestületeket, hogy a cipésziparos az általa készített bőrtalpu lábbelit, sőt a talpbőrt akkor is árusíthatja, ha öt lábbeli, illetve talpbőrkereskedővé nem jelölték ki.

gyilkosságról nem lehet beszélni, mert az öreg mesternek semmi oka nem volt arra, hogy eldobja magától az életét.

— **Vitéz dr. Kozma György** kir. közjegyző működését Ferenc József út 30. szám alatt levő irodájában, november 5-én ismét megkezdte.

— **Mesedélután.** Szappanos uca 16. számú otthonunkban, november 8-án, 9-én és 10-én, előadjuk „Jancsi és Juliska” mesejátékot, délután három órakor.

— **Szerelmi bánatában felakasztotta magát** Hajdúhadházon Kiss Margit 22 éves leány és mire észrevették, már meghalt. Temetésére engedélyt adtak.

— **Súlyos baleset érte Nagy Béla** 18 éves biharkeresztesi napszámot, aki útépítés közben az iparvasút elé zuhant és a kerekek három ujját levágták.

— **Négyhónapi fogházra ítélték, mert nem vette le kalapját az Országzászló előtt** Schell Lajos csepeli vasestergályos. A főjegyző felszólítására pedig hetikén válaszolta, hogy őt nem érdekli a dolog. A Kúria jogerőre emelte a nemzetgyalázi vétség ügyében az elsőbb bíróságok által hozott ítéletet.

— **Önálló Pozsony vármegye felállítását kéri a csallóköziek a kormánytól,** azzal indokolva kérésüket, hogy Csallóköz és környéke földrajzilag, gazdaságilag és népesség szempontjából is homogén egységet jelent.

— **Nyolcnapi elzárás a be nem jelentett marhabőrért.** Pető Albert debreceni timárségéd engedély nélküli megvásárolt egy darab nyers marhabőrt és azt talpbőrnek kikészítette. A bőrt nem jelentette be az anyag-gazdálkodási hivatalnál, ezért kihágás miatt megindult ellene az eljárás. Dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos mint büntetőbíró a tárgyalás lefolytatása után nyolcnapi elzárásra ítélte Pető Albertet a bőr engedély nélküli vásárlása és be nem jelentése miatt, a kiküldözött bőrt pedig elkobozták.

— **Ülőfürdő vett a Dunában tegnap a novemberi hívás időben** Frisch Ferenc nevű 79 éves öregúr. Frisch, aki a napokban érkezett vidékről Budapestre, lassú mozgulatokkal a népes alsó parton vetkőzni kezdett, majd közvetlen a part mellett beült a vízbe. Egyik járőkelő értesítette a mentőket, de az öregúr a mentőorvostól sem hagyta magát lebeszélni a különös passzióiról és kijelentette a világ legtermészetesebb hangján, hogy neki erre egészségügyi okokból van szüksége. Egyelőre a Rókus-kórházba szállították.

— **Három fiatalok betörött fogott el a rendőrség,** akik a múlt héten betörték Galló Jánosné Beresényi uca 101. szám alatti trafikjába. A tettesek elvittek 300 pengő értékű dohányárut. Falussy Tibor detektív befejezte a fiatalokúak kihallgatását és átadják a tetteseket a fiatalokúak bíróságának.

— **Pétain államfő üzenetét küldött a szovjet ellen harcoló francia légierőhöz.** Hangoztatta, hogy harcaikkal a világ elismerését vívják ki és hozzájárulnak ahhoz, hogy távol tartsák Európától a bolsevik veszedelemet. A közösen viselt keresztet harc megemlékező Európába vetett reménységet.

November hó 14-én estig

PYTHIA

grafológus, Arany Blka 118. d. e. 11-1.
d. u. 4-7-ig. Vasárnap csak délután.

Tömeges őrizetbevétele a debreceni bórpanama ügyében

A debreceni bórpanama ügyében, bár a vádlottak egy részét már átadták az ügyészségnek, egyre újabb adatok merülnek fel. A krómbőrről üzött árdragítások és láncolások útján szerzett illegitim haszon összege már a félmillió pengő felé közeledik és az egész országot behálózó bűnügy egyre hatalmasabb arányúra dagad. A Szabó Gyula rendőrtanácsos irányításával lefolytatott vizsgálat megállapításai olyan arányú árdragítási ügyre derítették fényt, amelyhez hasonló nagyságú az utolsó három évtized során nem fordult elő.

A debreceni rendőrség detektívjei, élén Kovács Gusztávval, az újabb részletek kivizsgálása során őrizetbe vették Friedmann Dávid salgótarjáni kereskedőt árdragítás és láncolás gyanúja miatt. Friedmann, akit a tegnapi napon Debrecenbe hozták, azt vallotta, hogy Burger Sándor ügynök-től 22 pengőért, mint „protektions árért” vette a hatóságilag 12 pengőben megállapított krómbőr kilóját és azon 28 pengős kilónkénti áron adott túl. A szembesítés során Burger tagadta a vádat és megmaradt továbbra is tagadása mellett.

Az ország különböző városaiban a debreceni bórpanamával kapcsolatban őrizetbevételek száma most már 23-ra emelkedett. Több internálásban levő egyént is Debrecenbe hoznak kihallgatásra a felmerült újabb adatok kapcsán.

— **Az elköltözött albérlő ellopta házigazdája ruhaneműit.** Bodnár Mártonné Szepesi uca 20. szám alatti lakos feljelentést tett albérlője ellen, aki kiköltözésekor magával vitt egy selyemruhát, felöltőt, sötétkék blúz, kombinét, melltartót és más ruhaneműket. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Egyévi fogházra ítélték, az országból örökre kitiltották és nyomban letartóztatták** faárdragítást Lukács Jenő budapesti fakereskedőt, aki harminec vagyon fát adott el felárral.

— **Törzskönyvezett, államilag ellenőrzött sárga tenyészkakas akció.** — A Debreceni Gazdasági Egyesület felhívja a baromfitenyésztéssel foglalkozókat, hogy folyó hó 8-án a kiskunhalasi államilag ellenőrzött baromfitelprón nagyobb számú törzskönyvezett sárga magyar tenyészkakas érkezik. Az igénylők igénylőiket mielőbb jelentésük be a Debreceni Gazdasági Egyesületbe, (Hatvan uca 1. szám, I. emelet, 16. számú szoba), hivatalos órák délelőtt 8-12 óráig.

— **Migrénes főfájások, idegesség, hipochondriás állapotok** gyakran a leg-
rövidebb idő alatt megszűnhetnek, ha gyomorélesztésünket és bélmozgásunkat reggelente éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel kellőképpen elrendezzük. Kérdezze meg orvosát!

— **Iránban letartóztattak és internáltak** 65 volt jugoszláv állampolgárt, mert vonakodtak angol háborús szolgálatba állni.

— **Az USA három Csendes óceáni szigetéről hazahívja polgárait.** A Guam, Wake és Midway szigetek lakóinak kell hazatérnie Amerikába.

— **Lábrafestett harisnyával, üvegbe szőtt ruhával, villannyal melegített házikabáttal és más új találmányokkal** küzdenek a párisiak az anyaghiány ellen. A rendkívüli helyzet egész sereg új találmányt hozott a felszínre.

— **Ellopták a kerékpárját** Nagy Sándor Ernő vízvezeték-szerelőnek Garai uca 15. számú lakása udvaráról. A Viktória gyártmányú kerékpár értéke 150 pengő volt. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

Vadat bármilyen mennyiségben veszék **Wágnerné** d.e. tejpiac 11. sátor d. u. Szent Anna 43 szám.

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓRÁKOZÁS

HETI MŰSOR:

Pénteken este: Gárdahadnagy. —
Premier bérlet. (Radnóthy mv.)
Szombaton délután: Nagymama.
Szombaton este: Gárdahadnagy.
Vasárnap délután: Gárdahadnagy.
Vasárnap este: Gárdahadnagy.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Radnóthy Évának a gyönyörűhangú primadonnának vendégfelléptével mutatja be ma este a színház a Gárdahadnagy c. romantikus meséjű, remek muzsikájú, ragyogó kiállítású nagyoperettet.

Szombaton délután U. Kovács Terus felléptével olcsó helyárrakkal a Nagymama operett.

Szombaton este, vasárnap délután és vasárnap este Radnóthy Évával a Gárdahadnagy.

Zsirkecsiszók és sertések kötelező bejelentése

A m. kir. közellátási miniszter úrnak a Budapesti Közlöny 1941 évi január 23-iki számában megjelent 5700—1941. K. M. sz. rendelete folytán minden kereskedő, iparos és más sertésárúk árusításával és feldolgozásával, vagy rak-tározásával foglalkozó vállalkozó, illetőleg üzem, eddig tett hasonló bejelentéseire tekintet nélkül köteles sertés, zsír, szalonna, sózott szalonna és hártyák készletét a mennyiségre való tekintet nélkül minden hónap első és nyolcadik napja között a hónap első napján fennálló állapot szerint bejelenteni. Nem esnek bejelentési kötelezettség alá a füstölt, paprikás, sült és csemege szalonnafélések, valamint az egyéb állati, vagy növényi zsírok sem. Magánháztartásoknak bejelentést tenni nem kell.

Mindenki köteles bejelenteni a birtokában levő kettő darab, vagy azon felül számú hizosertést és a kettő darab, vagy azon felül számú hizalásra szánt hat hónapnál idősebb sertést, azok súlyának megjelölése mellett.

Ipari sertéshizlálók, továbbá olyan mezőgazdasági üzemeknek, ahol sertéstenyésztéssel nem, csak hizalással foglalkoznak, továbbá gazdálkodással nem foglalkozó magánháztartásoknak be kell jelenteni az olyan sertéseket, melyek tizhetes koron felül vannak.

Ugy a zsírkészlet, mint a sertések bejelentését a közellátási ügyosztály termelői irodájában (Dobozú útjáról, földszint), az előírt úrlapon kell megtenni. A bejelentő a bejelentésről indigómatolatot kap, melyet saját igazolására megőrizni és a későbbi bejelentéseknél bemutatni köteles.

A rendeletben előírt bejelentéseket minden hónapban meg kell tenni akkor is, ha az előző havi bejelentés adataiban változás nem állott elő.

Az idegen törvényhatóságoknak, bányavállalatoknak, stb. lekötött sertések szerződésével ugyanakkor bemutatandók.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntetőrendelkezés alá nem esik a 2520—1940 M E rendelet 8 paragrafusának (1) bekezdésében meghatározott kihágást követi el és az ott megállapított büntetéssel büntetendő az, aki a birtokában levő zsírt, illetőleg sertést a megállapított határidő alatt be nem jelenti, vagy a valóságnak meg nem felelő adatokat jelent be.

A pénzbüntetésre, az elkobzásra és a kihágás miatt eljáró hatóságokra a 2520—1940 M E sz. rendelet 8 paragrafusa (2—4) bekezdéseiben foglalt rendelkezések az irányadók.

Polgármester.

— Zsidó istentiszteletek. A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje november 7—14: Pénteken este mindkét templomban 5 órakor, — szombaton reggel félnyolc órakor, délelőtt a Kápolnási utcában (Ifjúsági) negyed 10 órakor, a Deák Ferenc utcában fél tízenegy órakor, a Kápolnási utcában (Ifjúsági) félnégy órakor, — mindkét templomban félöt órakor, este 5.50 órakor, kőznapi reggel mindkét templomban 6.45 órakor, este félhat órakor. — Rabbiság.

MINDENKIT ERHET BALESET, EZÉRT A BALESETBIZTOSÍTÁST SENKI SEM NEKÜNKÖZ HETI!

Nagy érdeklődéssel várjuk Bak Ervin dr. előadását Indiáról

A világhírű India kutató, dr. Baktay Ervin szombaton délután hat órakor a Déri múzeum dísztermében nagyon érdekes, vetített-képes előadást tart a mai Indiáról, ennek jelentőségéről a most folyó világháborúra tekintettel.

Az előadást rendező Csokonai Kör arra kéri a közönséget, hogy mivel az előadás iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik, szíveskedjenek torlódások elkerülése végett a jegyeket már is kiváltani a Méliusz és a Csáthy könyvkereskedéseknél.

Igy lépj az oltár elé!

Ezzel a címmel a közeli napokban pompás könyvecské került a közönség kezébe; Kovács Sándor, az ismert egyházi szónok írása, amely ezt az alcímet viseli: **Beszélgések a házasságról.** A szaksajtó a lelkipásztori irodalom szencziójának nevezte ezt a könyvet, amelyről azóta egyéb tényezők is megállapították, hogy érdekesebb olvasmány már régen került a könyvesboltok kirakatába. Az örökké aktuális tárgyról szól: a házasságról, de annyira a mai ember nyelvén, oly könnyed stílusban, szinte csevegés-szerűen s mégis a szentségnek kijáró nagy tiszteletadással, hogy az ember valóságos szüresöli minden sorát; megállapításai pedig annyira jóízűen indokol mindent, hogy vele szemben elnémul minden ellenvélemény. Minden szava remekül fekszik és pompásan talál!

Tagadhatatlanul kemény igazságot tartalmaz ez a könyv, a tárgyalási mód azonban feloldja ennek a zordságát: az egész könyv szinte eteli magát, Nem nehéz megjósolni, hogy óriási sikere lesz: kiváltképpen azok körében, akik számára íródott: a fiatalok körében. Annyira az ő nyelvén beszél, hogy meg kell érezni: ezt a könyvet el kell olvasni mindenkinek, aki előbb-utóbb oltár elé áll házassági szent esküvőre! Ajándéknak is a legkedvesebb.

A kiadó pazar kiállításban hozta ki ezt a nagyszerű könyvet s mindössze 50 filléres áron bocsátja forgalomba. A helye ott van minden fiatal teremtés kezében!

— **Házasság.** Dr. Kalós Sándor ismert debreceni orvos házasságot kötött Rátz Zsófiával úrléánnyal. A polgári és egyházi esküvő után szűkkörü lakodalmi ebéd volt az Arany Bika éttermében.

— **Az angol hajóhad eddig 39 francia hajót fogott el.** A hajók összesen 164.000 tonnát jelentenek.

— **Lelartóztattak négy svéd munkást Stockholmban,** mert egy elsőtétítési gyakorlat alatt ki akartak szabadítani a börtönből egy angol kémét.

— **Ejszakai villamosjáratok.** A HEV közli, hogy mátol, péntektől kezdve a MÁV pályaudvar—nagyerdei vonalon további intézkedés két új villamosjáratot állítanak be. Az egyik új járat a MÁV pályaudvartól 22 óra 45 perckor (háromnegyed tízenegykor), a másik új járat 23 óra 15 perckor (egyegyed tízenkettőkor), az egyetemi központi épület előtti megállóhelytől pedig az egyik új járat 23 óra 05 perckor (tizenegy óra után öt perccel), a másik új járat 23 óra 35 perckor (fél tízenkettő után öt perccel) indul.

— **Hazavizik a Nemzeti Múzeumból a kolozsvári vasutasok megmentett zászlóját.** A kolozsvári vasutasok nagyszabású ünnepségre készülnek. Régi zászlójukat 1919-ben a román megszálló hatalom elől sikerült elmenekíteni az anyaországba és azóta a Nemzeti Múzeum ereklyetárában őrizték. Most azután visszahozták Kolozsvárra és november 16-án ünnepélyes keretek között adják át újból gondozásra a kolozsvári vasutastársadalomnak. Az ünnepség alkalmával a díszbeszédet Bálint József képviselő mondja.

Budapesti legjobbú tornászai Debrecenben

November 9-én, este 8 órakor nagy sportesemény lesz az Arany Bika dísztermében. Évről-évre felváltva Budapest és Debrecenben kerül lebonyolításra a hazai tornász események egyik legnagyobbja, a Budapest—Debrecen városok közötti tornászviadal. Debrecenben minden második esztendőben hagyományos külsőségek között, ünnepi díszorna keretén belül rendezik meg a MOTESZ keleti kerülete a két város versenyt.

A két város tornaversenyén a budapestiek csapata a következők: **Pataki József, Sántha Lajos, Börtök István, Temesi József, Baranyai László, Nemere József és Várköli László.** — Debreceniek csapata: **Tóth Lajos, Mogyoróssy Győző, Hajdú Gyula, Vermes László, Balla Tibor, Klencs János és Horváth Gyula.**

A két csapat csaknem egyforma erősségű és így teljesen nyílt küzdelem várható.

Az egyéni versenyben óriási küzdelem várható a budapesti Pataki, Sántha és a debreceni Tóth és Mogyoróssy között. A két város egyéni győztese méltán tekinthető a november 16-án Sopronban megrendezendő országos egyéni tornászajnokságok biztos aspiránsának.

A rendezőség ezúton is meghívja Debrecen város nagyérdemű közönségét a Budapest—Debrecen városok közötti tornászviadalra. Jegyelvét ifj. Gyürki Sándor papírkereskedésében, Kossuth uca 11. és november 9-én délelőtt 9 óratól 13 óráig az Arany Bika előcsarnokában.

— **Pest vármegye egymilliópengős kölcsönt vesz fel élelmiszervásárlásokra.** Pest vármegye törvényhatósági bizottságától felhatalmazást kér az alispán arra, hogy a Pesti Hazai Takarékpénztártól egymillió pengő kölcsönt vehessen fel. Ezt a kölcsönt a vármegye fontos élelmiszerek beszerzésére kívánja fordítani. Elsősorban sertést, továbbá babot, burgonyát vesz, az élelmiszereket tárolja arra az esetre, hogy ha télen valamelyik városban, vagy községben ellátási zavarok lépne fel. Ilyen esetben ebből a tartalékkészletből siessenen segítségre.

— **5000 gépfegyver hasznavehetetlen.** Az amerikai hadügyminisztérium visszaküldött a gyáraknak 5000 új gépfegyvert, mert a gyakorlat alatt hasznavehetetleneknek bizonyultak.

— **A Kormányzó Úr ezüstórát küldött a havasok művészenek.** Egész Erdély ismeri a gyergyói havasok fiát, Madaras Vencelt, aki tisztagi családjával a Gyilkos-tó felett lakik és ott készíti tiszafából művészi emléktárgyait. Madaras Vencelt most szép kitüntetés érte. A Kormányzó Úr címerrel ellátott ezüstórát ajándékozott neki, jutalmul egy gyönyörű írókészletért, amelyet Madaras bácsi küldött hódolata jeléül Magyarországra kormányzójának.

— **Nyíltér.** Alulírottak Németi Sándor úr és neje, valamint közöttünk történt események fölött sajnálatunkat fejezzük ki és részükre ezúton elégtételt adunk. Papi Ferenc és neje.

MEGHÍVÁS. Nyírmártonfalvi fogasztási és értékesítő Szövetkezet felszámolás alatt, 1941 november 16-án, délután 4 órakor a ref. iskolateremben rendes közgyűlést tart, melyre a tagok alapszabály 21 paragrafusa értelmében meghívhatnak. Határozatképtelenség esetén a közgyűlés november 23-án tartatik, mely tagok számára tekintet nélkül határozatképes lesz. Napirend: Múlt évi vagyonkimutatás. Felszámolóbizottság, felügyelőbizottság kiegészítése. Indítványok. 1940. december 31-én tagok szám. 188. Üzletrészeinek száma 232. — Felszámolóbizottság.

TEMETKEZÉSI KÖLTSEGEINEK MEGTÉRÍTÉSÉRŐL BIZTOSÍTÁS UTJÁN GONDOSKODHAT!

7. OLDAL.

— A német pénzügyminiszter bulgáriai útja befejeződött és szerdán este visszautazott Németországba.

Szerkesztői üzenetek

„Hű olvasó”. Sorait elküldtük a HEV igazgatóságához, mely bizonyára figyelemmel lesz a bevonultak családjára is.

SPORT

A Z. Danuvia mérkőzéssel a DVSC elindul az NB-be vezető úton

A DVSC megerősített csapata esztendőnkön délután nagyszabású kétkapus edzéssel készült a vasárnapi sorsdöntő mérkőzésre. A kellemetlen időjárás miatt nem volt hosszú az edzés, azonban a játékosok alapos munkát végeztek és látszott, hogy a csapat kitűnő formában teljesen felkészülten várja a következő sorsdöntő négy fordulót. A játékosok fogadkoznak, hogy pontvesztés nélkül játszák le a Zugló, D. Magyarság, Marosvásárhelyi SE és Törökvs mérkőzéseket.

A nagyerdei Stadionban bizonyára nézőcsúcsot jelentő közönség előtt fél 3 órai kezdettel játsza le a Z. Danuvia mérkőzést a DVSC. A debreceni vasutasok az eddigiek szerint Keskeny — Csokai, B. Nagy — Orosz, Gere, Erdei — Szilárd, Berecz, Serfőző, Zilahy, Füleki összeállításban lépnek pályára. A Z. Danuvia kitűnő csapat, a DVSC csak nagy küzdelem árán győzheti le, a közönségtől is elvárjuk, hogy debreceni ügynek tekintve a DVSC küzdelmét az NB-be jutásért és így ezen a mérkőzésen, mint a Törökvs elleni rangadón első perctől a csapat mellé áll huzdításával. Az idény legszebb mérkőzésére, öldöklő küzdelemre van kilátás. A nagy mérkőzés előtt félgyógyórát kezdett, a piarista gimnázium csapata a karcagi református gimnázium együttesével játszik a Szent László-díjért.

Jól megy a vasutascsapatoknak... Az NB I-ben a Szolnoki MÁV a 2-ik helyen áll. Az NB II-ben a Mátyas-csoporthoz két vasutascsapat állt: a DVSC és a Törökvs, de a Kolozsvári MÁV is bajnokjelölnek számít. De a másik csoporthoz is két vasutasegyesület: a Budapesti VSC és Miskolci VSC vezet. Az NB III. felvidéki csoporthoz az UAC után a 2—5. helyen vasutasegyesület áll: a Kassai Vasutas, Királyházi MÁV, NyVSC és SAC MÁV. Végül a felső-tiszai amatőrbajnokságban olyan pontfőnnyel, veszített mérkőzés nélkül és a futballtörténetben párhuzalban álló 63:2 gólaránnyal, mérkőzésenként 15-öt hét góllal taggal a DVSC II áll. Erősek a vasutasegyesületek.

Serfőző játéka nagyon letszett a DVSC vezetőknek az edzésen. A kitűnő csatár nemcsak nagy technikájával, remek irányításával, de veszélyes kitéréseivel és hatalmas bombáival is magára vonta a figyelmet. Általános vélemény szerint a Berecz, Serfőző, Zilahy belső hármas ontani fogja a gólokat. De szélsőkben is jól áll a DVSC: Szilárdon és Fülekin kívül Kristóf, Szabó és Dombóvári szemlényben egyenrangú játékosok állnak rendelkezésre, sőt, ha sérülésének utónyomait viselő Sidlik rendbejön, a belső hármas tagjai sem érezhetik páholyban magukat. Serfőző igazolásának megérkezését a mai napra várják.

A DTE játékosai tekintettel az idény utolsó mérkőzésére, pénteken este a szakosztályi ülésen teljes számban jelenjenek meg fél 8 órakor a DTE tornacsarnokban.

A Z. Danuvia edzését elmosta az eső. A WMFC elleni rangadóra készülő Újpest csapata lett volna a zuglói csapat ellenfele a DVSC mérkőzés előtt. A hatalmas eső azonban annyira meglágyította az úpesti pálya talaját, hogy az edzőmérkőzés elmaradt.

Serfőző igazolása körül kisebb nehézség merült fel, mert kiderült, hogy még mindig a Szeged profijátékos. Szerencsére Palotás edző Budapestben összetárolkozott Markovics Szilárdnál.

a Szeged Egyeztetőjével, aki 500 pengő ellenében kiadta a játékost. Így pénteken még villámmal leigazolhatják a kilenc középsatárt.

A NyKISE lemondta a DMTE mérkőzést, így a DMTE vasárnap nem utazik Nyfregyházára. A lemondás a nyfregyházi egyesületek egyesülésével áll összefüggésben.

A DEAC-NyTVE II amatőrbajnoki mérkőzés vasárnap délelőtt fél 10 órakor lesz az egyetemi sporttelepen.

A csütörtöki KISOK bajnoki mérkőzés eredményei: Kereskedelmi-Tanító képző 2:2 (0:2). Vezető ifj. Szabó K.

Göllővők: Szilágyi 2. illetve Veszprémi, Hegedűs. Jók: Szilágyi, Kállai Homola, Rupp, Váradi, illetve: Váci, Veszprémi, Hegedűs.

Felsőipariskola-Piarista gimnázium 1:0 (0:0). KISOK mérkőzés. Nagy küzdelem, a göllt Ács lötte, Gorondi Imre kifűnően vezette a mérkőzést. A győztes csapat legjobbjai: Balogh szép védéseivel egyre javuló formát mutatott, míg a mezőny legjobbjai: Szilágyi, Som. Ács és Figula voltak. A gimnáziumban Puskás mutatott szép játékot. Körössy pedig jól védett.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálócsy legrégebb magánnyomozó megfigyelésel, nyomozásai díszkrétek. Eredményesek. Zöldfa 3. T.: 28-72. 1264 11. 27

ALKALMAZÁST nyer férfi

Matrackészítő házhoz felvétetik. Címeiket a kiadóba kérem leadni. 54 vv.

Autóüzembe gyakorlott ügyes kocsimostó azonnalra felveszek. Széchenyi 24. 672

Jutalékos ügynök fűszert, cukorkaszakmában jártas felvétetik. Cím a kiadóban. 675

Házmester fizetéssel — azonnal felvétetik. — Szappanos 11. 658

frögépelni tudó, telekkönyvben jártas jóírású férfi irodai alkalmazót keres dr. Csongvay Géza tiszalöki kir. közigazgató. 568

Kerekpározni tudó erős kűfűtő keresek azonnali belépésre pékségbe. Árpád tér 13. Körössy. 624

Gazdatisztlet keresek — szerényigényűt. Írásban jelentkezzen. Konyári sóstófürdő, Fábry tanyá. 626

Jó kézimunkás úriszabóságban azonnal felvétetik. Miklósi 31, Udvarban. 646

Egy női fodrászsegéd állást keres azonnal. Cím: Nap 13. 633

Kűfűtőjűt, ref. püspöki palotához közel lakót, felveszek. Kulcsár katonai cikke. 636

ALKALMAZÁST nyer nő

Paplanvarrónő házhoz felvétetik. Címeiket a kiadóba kérek leadni. 53 vv.

Hímzőnők nagy gyakorlattal felvétetnek. — Kézimunkaüzlet. Alföldi palota. 559

Szőnyegszövő munkások azonnal felvétetnek szőnyegszövődébe, tanulóleányok is. Monti ezredes 14. 548

Gyakorlott csomagoló azonnali belépésre keressünk. Csillag testvérek, Piac 25. 660

Gyakorlott és tanuló zacskóragasztó leányokat felvesz Albert, Erzsébet 48. 632

ALKALMAZÁST keres nő

Keresztény fiatal leány gyermekek mellé ajánlkozok. Cím a kiadóban. 639

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónőt azonnalra a délelőtti órákra felveszek Kűsövásártér 5/b. 668

Erdélyi leány azonnalra ajánlkozok. Miklósi 29. 661

Bejárónő felvétetik délelőttre. Piac 73. I. 4. 655

Bejáró kisleányt, esetleg iskolakötelest, azonnal felveszek fél vagy egész napra. Rákóczi 23. 643

Bejárónőt, rendszertől, délelőtti órákra bizonyítvánnyal felveszek azonnal. Széchenyi 43. 637

Mindenes főzőnőt, megbízható, hosszú bizonyítvánnyal kis családhoz keresek. Timár 32. 635

AJÁNLAT

Szőrmebundákat olcsón készit, javit, alakit Kőváry szűcsmester püspöki palota, Déri felől. 1820 11. 27

Fűggönyöket, csipkeszövetet, köpianyagokat, kűlibeteket olcsón. Rothermere 36. Keresztűpület. 1231 1. 21

Bundát készitessen még a tél beállta előtt Katona Vilmos szűcsmesternél. Simonffy 2. 26 12. 18

Ciánoztasson Csala ciánozó vállalattal. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 655 11. 26

Aranyat, ezűstöt fogaranyat legmagasabb áron veszek. Altmann Sándor ékszerész, Hunyadi 23. 1197 11. 21.

Készitűmőket, kabátokat fizlesen készit, fordit, alakit „Margó” Bethlen ucca 29. 1029 12. 17

Használt varrógépek, gépkatrészek minden géphez, javítások felelősséggel, vétel, csere. Eisenberger, Csapó 101. 1501 1. 25

Hő- és sárcipők javítását felelősséggel mellett vállalom. Weisz műszerész. Piac 66. 1420 12. 12

Új szűcszalon! Legújabb modellek szerint új bundák alakítások javítások vállalom. — muffok gyermeklábzsákak raktáron. Szent Anna 5. I. em. Budainál. 1313 12. 10

Aranyat, ezűstöt, briliánsi magas áron veszek. Pollák Endre ékszerész. Hatvan u. 2. 814 12. 6

Kellemes lakás, finom kűst a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József 59. Telefon: 23—39. 800 vv.

Legutolsóban fest, tisztit Weisz, Arany János ucca 29 szám. 1940 vv. 668

Mindenféle bútorok alakítását, kombinálását, átfűnyezését szakemberi vállalom felelősséggel. Tanulót felveszek. Özv. Czeglédi né. Hatvan 42. 447

Órajavítást vállalom, ócska órákat veszek. — Schiffmann, Vendég 7. 1942 11. 3

Önkéntes urak! Bevonulások rendeljék meg ruhájukat Tegdesné, Kálvin tér 19. Püspöki palota 539 12. 2

Szamos bajára meghozza biztos gyógyulást kűlönleges haskötőim. Kiss Béláné Kossuth 59. 687 12. 31

Hollandi jácint és tulipánhagymák megérkeztek, Kontsek Géza, Kossuth ucca. 631

KERESLET

Ékszer, aranyat, fogaranyat, ezűstöt legmagasabb áron veszek. Fránkl S. Piac 56. 98 11. 30

Csecsemő merleget keresek kölcson, esetleg megvételre, Domokos Lajos u. 6. sz. 248

Használt fűsziját keresek cséplőgéphez. Fábry tanyá, konyári sóstófürdő. 625

Azonnali megvételre keresek jókarban hálót. Címet „Modern háló” jelígere a kiadóba. 642

OKTATÁS

Simai gyors- és gépiróiskolában nov. 1-én új tanfolyam kezdődik. — Piac 73. Államvizsga. Vidékieknek vasűti kedvezmény. 245 11. 10

DIÁKOT KERES

Teljes ellátással úriháiban diákéányt vagy egyetemista nőt felveszek. Rákóczi 13. 3. ajtó. 627

PENZ

Eladó fehér sziliskin gyermekbunda és egy járóka (ketrec). Megtekinthető 2—3 között Maróthy Gy. u. 35. 634

HANGSZER

Használt és törött gramofonlemezeket bármilyen mennyiségben megvesz Mayer mérnök — Kossuth u. 13. Telefon 15-79. 344

RÁDIO

Rádiókészitűk vásárlásánál, javításánál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez. — Csapó 86. Telefon: 32-54. 1987 12. 31

BÚTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac 71. 592 12. 25

Barok háló, modern háló, próbababa, kombinált szekrény, rekmű, konyhaberendezés, rádió eladó. Kossuth 51. 1788 1. 4

Hálósobák, ebédők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. — Jóménőség. Előnyös árak. — Hunyadi 2. 398. 2. 1.

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHÉLYSÉG

Százak helyiség raktárnak vagy bútornak kiadó. Andrassy út 12. 622

ATADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Jömenetűlű fodrászűzet forgalmas helyen eladó. Berek 3. 2. ajtó. 638

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Szoba, konyha bútorral vagy őrésen kiadó. — Andrassy út 12. 621

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Eleserélném 2 parkettes szobás, kűlönálló, összkomfortos lakásomat, víz, gáz bent, lakbère 68 P, hasonlő 3 szobás, komfortos, kűlönálló lakással magasabb lakbèrrel. Ajánlatokat „Vilamoshoz közel” jelígere a kiadóba kérek. 439 vv.

Kiadó két szoba, konyha, speiz, istálló, egész udvar e hő 15-re. Mester 10. 662

LAKÁST KERES

Háromszobás komfortos lakást, esetleg villában bérletre keresek. Közvetitőt díjazok. Cím a kiadóban. 1878 vv.

Egy szoba, konyhas lakást keresek 15-ére vagy 1-ére 3 havi biztosítékkal. Címet Kűller bútorraktárba kérem. Piac 68. 605

Három- vagy négyzobás lakást keresek azonnalra Debrecenbe helyezett tanár. Cím a kiadóban. 597

Nov. 15-re vagy dec. 1-re lakást keresek szoba, konyha, kamra, nagyállomás közelében. Közvetitőt díjazok. Hegedűs. Hanga borpincszel. 654

Hónvéditűshelyettes i szoba, konyhas, előszobás lakást keres nov. 15-re. Lehetőleg a főuccatól a tűzéraktanyá felé eső részen. Marosvári őr. VI. hir. 21. 651

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba központi fűtéssel, fűrdőhasználat, ugyanott 2 szoba bútorozva kiadó. Besze János 12. 574

Kűlönbejárattú parkettás, szépen bútorozott szoba két személy részére és egy személy részére szerényebb kis szoba kiadó. Csapó 26. Balra. 587

VEGYES

Keresek paplanmunkást. Ugyanott Kalorkálya és szene, étkezdebe nagy sparhettek Attila tér 2. 623

ELVESZETT

Kereskedő urakat felkérem, ha Nagy István Széchenyi u. 6. számú bevásárlási könyvvvel és cukorjeggyel jelentkez valaki, igazoltassa le, fáradságáért hálás leszek. Nagy István, Széchenyi 6. 664

Cukorjegyet (öt darab) és bevásárlási könyvemet tegnap délelőtt Piac uccai Bode hentesüzletben kosaramból kiesett, becsületes megtaláló öt pengő jutalmat kap, ha bekűldi. Nagy István, Széchenyi 6. 665

Aktatásamat folyó hó 5-én délután félnégykor a klinikáról pályaudvar felé haadó villamosban hagyta, Okmányok miatt kérem a tászkát illő jutalom ellenében a kűvetkező címre visszaszármaztatni: Scherfel László, Árpád tér 47. vagy központi egyetem kapusához. 666

HASZNÁLT RUHA — CIPO

Férfi 44-es félcipők fekete, barna színben és egy barna női bunda eladó Kandia u. 7. I. ajtó. 166 vv.

Perzsabunda, valódi, kiváló karban eladó. — Hunyadi 21. 570

Teljesen új fekete tiszta gyapjú női kabát eladó. Cím a kiadóban. 669

Fekete férfi télikabát, zöld lóden sportruha eladó. Arany János 54. I. em. 4. 629

Kűfogástalan, jókarban lévő bekecs, báránybőr, bűlésű lábzsák és 37-es számú női cipők eladók. Sántha cukrászda, Hatvan 1—3. 647

16 éves fiúnak való lengyel bunda eladó. — Péterfia 56. Pékűzet. 648

Kétezeröttszáz pengő kölcsönt házvételhez keresek. Ajánlatot „Telépi üzletes ház” jelígere kiadóba. 650

INGÓSÁG VÉTEL

Legmagasabb áron veszünk ezűst és alpacca evőkészleteket, régi ékszereket, mindennemű szűnyegeket, régi órákat, díszlányakat, festményeket, bútorokat stb. Ingóságkűvetitűt, püspöki palota. Telefon 37—99. 1131 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Tűbbféle motorkerékpáralkatrész jutányosan eladó. Nagyváthy, Kossuth 29. 1937 vv.

Fotell, szilbunda, primer fűző, gyapjúruha eladó. Nvh 119. 640

Olesón eladók asztalok, székek, szekrények, ágyak, fűggönyök, szűnyeg stb. bútorok. — Arany János 55. Megtekinthető délelőtt 671

Fotell, rekamé, szolon olesón eladó. Homok u. 142. Keresztűpület. 667

Tehertelvonó lift alig használt állapotban eladó. Kossuth 15. 630

Varrógép, erős alakra női kabát, esőköpeny, intézeti blűzok, Bocskai ruha, női kőrera eladó. Bethlen 70. 217

GAZD. ESZKÖZÖK

Eladó egy használt káposztáshordó csavarra. Széchenyi 103. 644

GAZD. TERMÉNYEK

Sűtők nagyobb tételben eladó. Batthyány 18. 663

Szőlővesszők saját teleperről, gyökerezett két éves csemege és borfajták olesón kaphatók. Simonffy 59. 657

INGATLAN FORGALMI IRODÁK

Rákóczi piacnál jövedelmező ház 25.000 P. Adómentes családi ház olesón. Cserén 30 hold búzatermő tanyás föld teherátvállalással. Város alatt, vasűt és kűtűnél 5 hold prima gyűmölcsös. Balázs ingatlaniroda, Rákosi Jenő 5. 673

ELADÓ HÁZ

Kűsövásártér 15. sz. 826.60 négysszögűlű telek két lakással, nagy raktárral eladó. Cím a kiadóban. 64

Eladó Martinkán 2 nyilas szűő, gyűmölcsös, két szoba, konyha, borház, istálló, kocsiszin. Belvárosban 3 szobás, 2x1 szobás ház 16.500 P. Kassa útnál két szoba, fűrdőszobás adómentes ház 10.500 P. Értekezni Homok 82. 674

Eladó Vendég u. 63—65. számú modern ház. Gazdálkodónak is alkalmas. Értekezni Vendég 68. 659

Eladó kétlakásos ház üzleti vállalkozás miatt sűrgősen, azonnal beköltözhető. Tusnád 7. Homokkerű templomnál. 652

Eladó ház, rajta jóforgalmú kocsmá, fűszerűzet, mindenféle melékhelyiségekkel, nagy telekkel. Cím a kiadóban. 513

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi ucca 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím megtekinthető a kiadóhivatalban. 4+

ELADÓ FÖLD

Város alatt 8 hold föld szűlővel eladó. Érdeklődni Bercsényi u. trafikban. 666 12. 7

Szerkesztűdűt felitűs PÁLFI JÓZSEF

Kűlönbűt felitűs IPI. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyoma a HÍZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felitűs nyomaosztűs SZIGETHY RÁDÓF